

bb 90. nekiment a villamosnak

i ms/tr/ny La

1972. január 27.

csütörtökön délután a belgrád rakpart 22 számú ház előtt
raab györgy 35 éves budapesti lakos volkswagen személygépkocsi-
jával nekiment egy 2-es villamosnak. a mentők súlyos sérülés-
sel szállították kórházba./mti/

21.05/ny

-76-

v é g e .

NA 2/10

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 358-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 28.

bb 1. a falusi kölcsönzőktől a központi könyvtárakig - kidol-
gozták a holnap könyvtár-hálózatának modelljét

i nn/gk-ju hgy

1972. január 28.

a közművelődési tervek valóra váltásában központi szerep
vár a könyvtárhálózatra. ezért dolgozták ki a könyvtártudományi
és módszertani központban a holnap könyvtárainak modelljét.
az olvasnivalók központi „ lakhelyei „ - a szakemberek szerint
a társadalmi, gazdasági, politikai követelményeknek egyaránt meg-
felelő, a tudományos szintű tájékozódásra is alkalmas nagykönyv-
tárak, amelyekhez szerszen kell kapcsolódniuk a különféle alköz-
pontoknak, illetve a nagykövtár hatósugarán belüli települések
és városrészek lakosságszáma alapján kiépített helyi fióknak.
mindezt kiegészítik a művelődési autók könyvtárai, az ugy.
nevezett bibliobuszok kölcsönzőhelyei, a tanyai kölcsönzők, a
külterületi, kórházi és szociális otthoni fiókok, a falusi könyv-
kölcsonzők és a különböző klubkönyvtárak. ezek, akár a hajszál-
erek, az ország egész területét behálózzák, a legkisebb lakott
helyig és lényegében minden társadalmi réteghez eljuttatják a
könyvet, az irodalmat.

a megyei székhelyek központi könyvtárai gazdag választékot
kinálnak majd a legkülönbözőbb érdeklődésű olvasóknak: rendelkezni-
ük kell a hazai könyv, folyóirat és audio-vizuális dokumentum-
kiadás valamennyi újdonságával, valamint azokkal a külföldi könyv-
vekkal és folyóiratokkal, amelyek szervesen egészítik ki a hazai
könyvtermést.

/ folyt. köv. /

NA

bb 1. / a falusi ... 1. folyt.g/

a modell kidolgozói megszabták a követelményeket is. amelyeknek a megyei könyvtárak gyűjteményeinek meg kell felelniük. figyelembe kell venniük területük gazdasági, szociális és kulturális igényeit, az olvasók összetételét. a következő években gyakorlatiá kell válnia a könyvtárközi és a postai kölcsönzésnek, s különféle másodszolgáltatásoknak is. ilyen irányelvek szerint épül majd budapesten számos, több kerületet ellátó könyvtár és néhány vidéki város könyvtára is. a falusi könyvtáraknak egyre közelebb kell kerülniük a hasonló városi intézményekhez. a megyei tanácsok saját településfejlesztési terveik kidolgozásakor már az országosan kialakított egységes szempontokat veszik figyelembe.

a jövő könyvtárainak megtervezésénél arról sem feledkeztek meg a könyvtártudományi és módszertani központ munkatársai, hogy a művelődési autók kölcsönzőállomásai, a tanyai könyvkölcsönzők és a külterületi fiókok ma még korántsem elegendők az itt élő lakosság maradéktalan kiszolgálásához. az ellátás fejlesztése és színvonalasabbá tétele itt elsősorban az utviszonyok megjavulásától, a mozgó szolgáltatások (művelődési autók, bibliobuszok/ fejlesztésétől, nagyobb arányú bővítésétől függ. /mti/

bb 2. kötik a szerződéseket - élénk külföldi érdeklődés balatoni nyaralási lehetőségek iránt

vid/kz-ju hgy

1972. január 28.

a balatoni idegenforgalom gazdái és a külföldi társasutazói irodák máris ,, betáblázták,, a főszezonra tóparti nyaralók egy részét. az ibusz és a megyei idegenforgalmi hivatalok ezekben a hetekben kötiknszerződésealkülönböző külföldi idegenforgalmi szervekkel. az előre lefoglalt szálláshelyek egyharmadát külföldi vendégek veszik igénybe. a déli partra - az eddigi jelzések szerint - legtöbben csehszlovákiából, az ndk-ból és a német szövetségi köztársaságból érkeznek.

/ folyt. köv./

NA 1

- 2 -

bb 2. / kötik a ... 1. folyt./-ju

különösen nagy az érdeklődés az összkomfortos családi nyaralók iránt. a fürdőszobával hűtőszekrényvel és más felszerelésekkel ellátott kétszobás faházak főképpen a német vendégek körében kedveltek. a fődényben forgalmasnak ígérkeznek a kempingek is. csehszlovákiából változatlanul sokezren kívánják igénybe venni a jól felszerelt és kellemes környezetű balatonparti kempingeket. idén is megkötik a szerződéseket a csehszlovákiai nagyüzemek szakszervezeti bizottságaival, amely szerint egy-egy táborban kététes váltással érkeznek nyaralni a vendégcsoportok.

az északi parton is sokszáz külföldi törzsvendég jelezte már, hogy ismét a megszokott és kedvelt helyeken akar nyaralni. /mti/

-.--

bb 3. kétféle világítás egy fényszóróból - sorozatban készül a kétfonalu halogénlámpa az izzóban

1 v/k-ju ie la

1972. január 28.

megkezdődött az egyesült izzóban a kétfonalu halogén autólámpa kísérleti sorozatgyártása. a technikai újszágok iránt érdeklődő autósokon kívül kevesen tudják, mi ez a termék, s milyen előnyei vannak a hagyományos és az egyfonalu lámpával szemben. az egyfonalu halogén autólámpánk csaknem kétszer akkora a fényereje, mint a hagyományosnak, messzebbre világít, ezért biztonságosabb. egyetlen hátránya, hogy külön-külön fényszóró szükséges az országuti és a városi világításhoz. ezért a szakemberek világszerte próbálkoztak kétféle világításra is alkalmas halogén autólámpa kifejlesztésével. a világon egyszerre négy cég kezdett kísérletezni /köztük az egyesült izzó/, majd mindegyik helyen egységes nemzetközi szabvány alapján párhuzamosan indult a gyártás.

/ folyt. köv./

NA

- 3 -

v

bb 3. / kétféle világítás ... 1. folyt.-ju

az egyesült izzóban tavaly a kísérletek során 150 ezer korszerű autólámpa készült. az idén megindult kísérleti sorozatgyártáshoz a gyártógépsort is a vállalat szakemberei tervezték, készítették. a tervek szerint ez évben legalább 750 ezer új típusú lámpát gyártanak, de ha a termelékenységet sikerül fokozniuk, a fényzsórák száma meghaladja az egymilliót. a lámpák többsége egyelőre tökéletes piacra kerül, s ahogy megkapja az izzó az első rendeléseket a szocialista országokból, az ő igényeiket is kielégíti. már az idén itthon is forgalomba kerülnek olyan halogén autólámpák, amelyeket be lehet építeni a hagyományosak helyére.

az izzós szakemberek véleménye szerint az új termék fokozatosan kiszorítja a klasszikus- és az egyfonalú halogén lámpákat, és rövid időn belül az európai autógyárak áttérnek a korszerű lámpa felhasználására, beépítésére. ez kedvező piacot teremthet az egyesült izzónak, amely néhány év múlva már több millió új típusú fényzőt akar gyártani. /mti/

bb 4. a közönség előtt is megnyitják a miskolci Lévy József tudományos könyvtárat

vid/fm-ju la

1972. január 28.

három éve nyilvánították tudományos könyvtárrá a hajdani miskolci református „schola”, 1560-ban alapított - muzeálisértékű - gyűjteményét, amely most Lévy József tudományos könyvtár néven működik. a több mint négy évszázad során a várossal együtt ezt a művelődési intézményt is többször fenyegette veszedelem. 1706-ban például a várost pusztító német és rác hadak a könyvtár teljesen feldúlták. az iskola profeszorainak önfeláldozásán mulott, hogy a nagyértékű kódexek többségét meg tudták menteni. amikor 1747-ben újból létrehozták a könyvtárat, a pártfogók között szerepelt a „pesti bibliotheca”, is.

a könyvtár 1885-ből származó katalógusa még csak tizezer kötetből ad számot; ez a szám napjainkban már hatvanezerre tehető. a miskolcra vonatkozó nyomtatvány - pedig több mint ezer különböző kiadvány szerepel.

a tudományos könyvtár anyagát - tervek szerint még az idén mind a kutatók, mind pedig az érdeklődő közönség számára hozzáférhetővé teszik. /mti/

- 4 -

bb 5. az erdei ördög, bukása - veterán bolgár parancsnokok emlékeznek az 1945-ös drávai csatára a

vid/fm/ny la

1972. január 28.

a drávai csatának - a II. világháború egyik nagyjelentőségű összecsapásának - részletei elevenednek meg a „baranyai helytörténetírás”, című sorozat most megjelent kötetében, amelyet a pécsi levétár adott ki. mint emlékeztetés: 1945. tavaszán a hitlerista csapatok összpontosított támadást indítottak a drávánál, azzal a céllal, hogy áttörjék a szovjet-bolgár védelmi vonalat és egyesüljenek az észak-dunántuloni előrenyomó német alakulatokkal. az „erdei ördög”, fedőnevet viselő náci hadművelet azonban kudarcba fulladt és ez nagyrészt a dráva vonalát védő bolgár harcosok hősiességének volt köszönhető.

dr. Takács József, a hazafias népfront pécsi városi bizottságának titkára régóta kutatja a dráva-menti nagy csaták hiteles történetét. ennek során 1965. és 1970 között alkalma nyílt találkozni több veterán bolgár parancsnokkal, köztük Simeon Hanamov tábornokkal, a 3. balkáni hadosztály politikai parancsnok-helyettesével, Georgi Berov őrnaggyal, a drávaszabolcsnál harcolt 2. burgaszi ezred parancsnokával és Jordan Kiradzsijszki ezredessel, aki tüzérparancsnokként vett részt a drávai harcokban. az azóta elhunyt Hanamov tábornok visszaemlékezésében elmondta, hogy a több napos ütközet drávaszabolcsnál érte el a csúcspontját. minden utcáért és minden házáért harcoltak, minden ablakból és minden kő mögül lőttek, s mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett. a bolgár hadosztály az itt aratott döntő jelentőségű győzelem emlékére a „drávai”, melléknevet kapta.

a 27 év előtti drámai napok hőseinek állít emléket a szerző a tanulmányhoz csatolt részben, amelyben a dráva-menti ütközet kiemelkedő hőstetteit írja le és egyúttal kronológikus sorrendben felidézti az 1945-ös véres csaták krónikáját. /mti/

bb 6. tovább nőtt az engedély nélküli építkezések száma - végrehajthatlan bontási határozatok

1 don-gk/ny zs hgy

1972. január 28.

nyugtalanító folyamat: esztendőről esztendőre nő budapestben az engedély nélküli építkezések száma: jellemző adat, hogy 1971-ben félezerrel több illegálisan emelt épület került tető alá, mint 1968-ban.

/folyt köv/

-5-

MF

bb 6. / tovább nőtt...folyt/ny

mi az oka annak, hogy a zugépitkezések divatja egyáltalán nem mulik, s hogyan kívánnak gátat vetni a városrendezési és más szempontból is rendkívül negatív jelenségnek? - érdeklődött az mti munkatársa a városházán.

Mint elmondták, az okok között szerepel, hogy az építési engedélyek kiadásával kapcsolatos eljárások rendkívül bonyolultak. ez persze nem indokolja az előírások megszegését, de a hosszadalmas, nehézkes hatósági procedura miatt sokan inkább vállalják az engedély nélküli építkezés odiumát, mint a szabályos eljárás fáradságát. nyilvánvaló, hogy nagyon időszerű az építési engedélyezési eljárás felülvizsgálása és lehetőség szerinti egyszerűsítése.

a zugépitkezők számának emelkedésében feltétlenül közrejátszik az is, hogy az elmúlt esztendőben nem volt elég erélyes, elriasztó hatása a fellépés az engedély nélküli építkezőkkel szemben. igaz, hogy a szándék megvolt a kerületi tanácsok építési hatóságai 1971-ben 1069 bontásra kötelező határozatot hoztak - de a végrehajtás már korántsem volt ilyen határozott: az illegálisan fölhuzott épületek közül mindössze 216-ot bontottak le.

a jövőt illetően arra kell ösztönözni a kerületi tanácsok építési osztályait, hogy sürítsék az ellenőrzéseket és már az engedély nélküli építkezés kezdeti stádiumában lépjenek közbe. az engedély nélkül felhuzott ,, építmények,, ugyanis nemcsak városképi, hanem városfejlesztési szempontból is sok gondot okoznak. a xx. kerületben például a köves ut és a nap utca környékén, valamint a soroksári duna-parton összeeskábált szálláshelyek, bódék, sűrűn a rendezésre kijelölt terület tervszerű fejlesztését gátolják. hasonló a helyzet a xi. kerületben is, ahol az illegális építők az örmezőt és környékét ,, szállták meg,, azt a részt, ahol a lakásépítési program ebben az esztendőben 750 új otthon felhuzását irányozza elő. arról nem is szólva, hogy a negyedik ötéves tervidőszakban több ezer lakás megépítését tervezik a jelenlegi ,, vadtelepülés ,, helyén. /mti/

..-
-6-

bb 7. képeskönyv a kis jankó bori országos himzőpályázat nívódíjas alkotásairól

vid/fm/ny la

1972. január 28.

tíz esztendővel ezelőtt a borsod megyei tanács kezdeményezésére díjat alapítottak matyó föld híres népművésze, kis jankó bori emlékére és művészetének továbbápolására. azóta minden évben országos himzőpályázatot írnak ki

1, amelynek célja, hogy az ügyeskező asszonyok a régi motívumok felhasználásával, valamint újszerű mintaelhelyezésekkel és megoldásokkal olyan népi iparművészeti himzéseket készítsenek, amelyek mind művészeti, mind pedig használati szempontból megfelelnek a mai igényeknek. az eddigi pályázatokon hazánk különböző vidékeiről - így többek között buzsákról, kalocsáról, szekszárdról, hódmezővásárhelyről, valamint a matyó és a palóc falvakból - mintegy ötezeren vettek részt. a beküldött alkotások közül huszonhat kapott nívódíjat: ötezer forint pénzdíjazatot és kis jankó bori-emléklakettet.

az idei - tizedik - kis jankó bori országos himzőpályázat eredményhirdetésére augusztusban kerül sor mezőkövesden. a jubileumra gazdag programot dolgoztak ki. a háromnapos ünnepségre az ország különböző tájairól több mint kétszáz népművészt és díszítőművészeti szakkörvezetőt hívnak meg, akik megvitatják eddigi munkájukat és további feladataikat. a járási művelődési központban kiállítják az elmúlt tíz esztendő nívó- és pályadíjas alkotásait, és az idei év legszebb himzett terítőit, párnáit, falifutóit és étkezőgarnitúráit. ezenkívül a jubileum alkalmából képeskönyvet is kiadnak, amelyben fekete-fehér és színes fotókban mutatják be az eddig nívódíjjal kiüntetett alkotásokat.

a népi iparművészek reprezentatív seregszemléjére ötszáz pályaművet várnak és a legszebb három himzés alkotóját kis jankó bori-díjjal jutalmazzák. a jubileumi év pályázati felhívását már elküldték az ország népművészeinek és díszítőművészeti szakköreinek. /mti/

..-

-7-

bb 8. nemzedékváltás a baranyai tsz-ekben - erőteljesebb
műszaki fejlesztést sürgetnek a szövetkezeti gazdák

vid/kz/ny hgy

1972. január 28.

nagyarányu nemzedékváltás zajlik le a baranyai termelőszövetkezetekben. az ezzel összefüggő gond az egyik központi témája azoknak a folyamatban lévő rendkívüli közgyűléseknek is, amelyek a szövetkezeti parasztság második kongresszusát készítik elő.

a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta egy évtized ~~tektel és az idős~~ termelőszövetkezeti tagok ~~megszerezve a~~ nyugdíjazásukhoz szükséges tíz évet, sorra felhagynak az aktív termelő munkával. a tömeges nyugdíjbavonulás máris megkezdődött és a következő két-három évben mintegy 15 ezer munkában megfáradt parasztember kap „obsitot”, a megyében. s az utánpótlás? a demográfiai hullám „levonulóban”, van megindult az általános iskolából kikerülő fiatalok számának fogyatkozása falun is. egyidejűleg tehát kétszeres csökkenés következett be a munkaerő frontján.

külön baranyai probléma a középkorú dolgozó réteg hiánya, illetve alacsony száma. a termelőszövetkezeti tagok zöme - életkor szerint - két nagy csoportra oszlik: a 17-25 év közöttiekre és az 50 év felettiekre. a leginkább munkaképes korcsoport, azaz a „hármincasok”, és a „negyvenesek”, hiányzanak: a mezőgazdaság átszervezése közben és után otthagyták a földet, s elsősorban az építő- és a bányáiparban helyezkedtek el, amire a mecseki iparvidék közelsége és munkáséhsége jó lehetőséget nyújtott.

a termelőszövetkezeteknek így módon a maguk erejéből kell megoldaniuk a nemzedékváltással kapcsolatos problémákat. a mostani közgyűlések mind foglalkoztak, illetve foglalkoznak ezzel a gonddal, s konkrét javaslatok, határozatok születtek. a tagság állást foglalt amellett, hogy - akár komoly anyagi áldozatok árán is - erőteljesebb műszaki fejlesztést és komplex gépesítést kell végrehajtani a munkaerőcsökkenés ellensúlyozására. egyidejűleg mind több munkaképes felnőttet kell bevonni a szakmai képzésbe, hogy alkalmássá váljanak a bonyolultabb technológia elsajátítására.

/folyt köv/

-8-

MF

bb 8. / nemzedékváltás....folyt/ny

a jövőben nagyobb gondot fordítanak a munkahelyek kulturált ságára és a tagok szociális ellátására, hogy így módon vonzóbbá tegyék a fiatalok számára a mezőgazdasági munkát, s meg is tartsák a termelőszövetkezetekbe belépett fiukat, lányokat.
/mti/

--

bb 9. mirelit csirkepaprikás a székesfehérvári hűtőházból

vid/kz/ny hgy

1972. január 28.

ujabb „fogásokkal”, bővült a mirelit-étlap: a székesfehérvári hűtőházban gyorsfagyasztott baromfiételek előállításával kísérleteztek. a próbálkozások sikeresen jártak: március végén, április elején már az üzletek hűtőpultjaira kerülhet a gyorsfagyasztott konyhakész csirkepörkölt, a csirkepaprikás, a sült csirke párizsi körettel és az izletes mirelit raguleves. a gyorsfagyasztott baromfiételekhez kész hagymás, paprikás, „szaftot”, csomagolnak. a husdarabokat pedig teljesen konyhakész állapotban, megtisztva, feldarabolva csomagolják be. az előkészített hússal és az alapanyaggal gyors, izletes ebédet, vacsorát találhatnak majd a háziasszonyok.

a különlegességek kedvelőire is gondoltak a székesfehérvári hűtőház „inyesmesterei”: számukra gyorsfagyasztott körömpörköltet készítettek. a konyhakész körömpörkölt március elején lesz kapható az üzletekben. /mti/

--

bb 10. karambol-krónika - óvatósabbak a villamos- és buszvezetők - melyek a veszélyes utvonalak

i don-ny zs la

1972. január 28.

hét és félezer közlekedési baleset - súlyosabb vagy enyhébb következményekkel járó karambol, összeütközés stb. - „részesei”, voltak 1971-ben a budapesti villamosok és autóbuszok. ez mintegy 400-zal kevesebb az előző évinél, jóllehet a tömegközlekedés lebonyolításában részvevő járműpark emelkedett, a közúti forgalom növekedett.

/folyt köv/

-9-

MF

bb 9. / karambol...folyt/ny

a baleseteknek alig több mint egyötödét okozták a bkv-
sek. ez pedig arra utal, hogy az autóbusz-, villamos-, trolli-
és hÉv-szerelvényvezetők 1971-ben óvatosabban, körültekintőb-
ben vezették járműüket, mint 1970-ben, amikor a ,, saját-hi-
bás,, balesetek aránya egynegyed körül mozgott.

nem ilyen kedvező a kép a személyi sérüléseket illető-
en: az elmúlt esztendőben hatvanhárman veszítették életüket,
539-en súlyosan, 2.024-en pedig könnyebben megsérültek, a tö-
megközlekedésben előfordult balesetek következtében. a számok
általában emelkedő tendenciára vallanak, pozitívum azonban,
hogy a tömegközlekedési forgalomban megsérült gyermekek szá-
ma csökkent.

a forgalombiztonság javítása érdekében a budapesti közleke-
dési vállalat egy sor intézkedést hozott. ezek közé tartozik,
hogy időről időre ellenőrzik az utvonalak állapotát, közvilági-
tását, a csomópontok forgalmát. három év baleseti krónikáját
összevetve megállapítható: a balesetveszélyes utvonalak száma
esztendőről esztendőre nő. jelenleg nyolcvan ilyen utvonalat
tartanak nyilván. a vonalszakaszok zsúfoltságát figyelembe vé-
ve a legveszélyesebbek közé tartozik a kálvin tér, a nagyvárad
tér, a zalka máté tér, a möricz zsigmond körtér, a moszkva tér,
a váci ut, az üllői ut, valamint a bartók béla utnak a szabad-
ság hid budai hídfő és kosztolányi dezső tér közötti szakasza.
/mti/

bb 11. tóvári tóth istván munkácsy-dijas győri festőművész
képviseli elsőnek a vidéket a ,, magyar magyar művészet ,, című
monográfiában

vid/fm/ny la

1972. január 28.

a képzőművészeti alap kiadó vállalata 1971-ben kezdte meg a
,, mai magyar művészet,, című monográfia-sorozatának megjelen-
tetését. a kiadványok célja: a magyar kortárs-képzőművészet pro-
pagálása, népszerűsítése. tóvári tóth istván munkácsy-dijas
győri festőművész lesz az első, aki a magyar vidéket képviseli
a sorozatban. a művész munkásságát hamar imre ujságíró elemzi
majd a kötetben, amelyben tizenhat színes és négy fekete-
fehér reprodukció illusztrálja tóvári tóth istván művészetét.
/mti/

.-
-10-

M

bb 12. hazai fejlesztés, együttműködés a szocialista országok-
kal: 15 százalékos dollármegtakarítás az építőanyag-
importban

i sb/um ie la

1972. január 28.

az építőanyagipar lassu fejlődése miatt évek óta növel-
ni kellett az építőanyagok importját. a külföldi termékek jelen-
tős részének ára azonban lényegesen magasabb a hazaiénál, s
egyes, főleg a dollárért vásárolt cikkeké többszörösen meghalad-
ja. a különbözet kiegyenlítésével járó többletköltségek évente
növekvő terhet róttak az állami költségvetésre. ezért nagy jelen-
tőségű, hogy az idén siker koronázza az építésügyi és városfej-
lesztési minisztérium több éves erőfeszítését, amely elsősor-
ban a dollárért vásárolt építőanyagok behozatalának csökken-
tését célozta. a minisztérium a hazai nagy építőanyagipari üze-
mek termelésének bővítését, új gyáregységek bővítését szorgo-
mazta, és újabb lehetőségeket keresett a kgst-országok közötti
árucsere kiszélesítésére.

a hazai építőanyagipar fejlesztése során korszerű fal-
burkoló csempegyártó üzem épült az alföldi porcelángyárban és a
budapesti porcelángyárban. így az idén megkétszereződik a fal-
burkoló csempe termelése s dollárkiadás nélkül is fedezik a
szükségleteket. ebben az évben jelentősen hozzájárul a dollár-
megtakarításhoz a selypi cementgyár területén létesített azbeszt-
cement-csőgyártó üzem, mert 50 százalékkal emelkedik a rendki-
vül keresett azbesztcement nyomócsövek hazai termelése. a buda-
pesti épületkerámiaipari vállalat különböző korszerűsítésekkel
40 százalékkal növeli a keramikus padlóburkoló termékek gyártá-
sát. a beremendi cementgyár beruházásának meggyorsítása pedig azt
jelenti, hogy csaknem 300 000 tonnával kevesebb cementet kell kül-
földről vásárolni, s ez is a nyugati cementbehozatalt mérsékli.

a szocialista import kiszélesítésére elsősorban kétolda-
lu, minisztériumok közötti együttműködési szerződéseket kötöttek.
különösen nagy segítséget nyújt a hazai építőanyag-ellátáshoz
a szovjetunió. az idén 60 százalékkal több azbesztcement hullám-
palát szállít, - több mint a teljes hazai termelés - s ez le-
hetővé teszi e termék tökéletes importjának 50 százalékos csök-
kentését. a szovjetunió vállalta, hogy amíg az oroszországi síkűveg-
gyárban meg nem kezdődik a termelés, gondoskodik a síkűveg szállí-
tásáról, s így néhány speciális üvegfajtát kivéve nem kell dollár-
ért vásárolni ebből az áruból. az idén 17 százalékkal mérséklék
az azbesztcement síklemez tökéletes importját, s a hosszú lejáratu
szerződés szerint évente annyi szovjet cementet kap az ország,
mint amennyit a tatabányai cementgyár termel.

/folyt.köv./

8.00/um

10000

- 11 -

bb 12. /hazai fejlesztés ... folyt./um

románia és lengyelország a hazai cementtermelés nyersgipszkő-szükségletét fedezi. az ndk komplett könnyűszerkezetes abc-áruházat, óvodát, iskolát, orvosi rendelőt szállít, amelyet egyébként dollárért kellett volna megvásárolni. korábban dollárért hozták be az üvegipar fontos alapanyagát, a szódát is, de nemrég - hosszulejárati megállapodás alapján - csaknem a teljes szükséglet fedezését bulgária vállalta.

az építőanyag-ellátás egyensúlya érdekében a szocialista államok segítségével, végeredményben az idén 3.3 százalékkal emelkedik az építőanyag-import, de ezen belül - hosszú idő után ebben az évben először - mérséklődik a tökések behozatal, mégpedig jelentős arányban, az előzetes számítások szerint 15 százalékkal. /mt1/

--

bb 13. korszerű berendezés a chlorocid és egyéb gyógyszerek gyártására

vid/um fm la

1972. január 28.

az akadémia műszaki kémiai kutató intézetének többéves kapcsolata van már a budapesti egyesült gyógyszer-és tápszer-gyárral. az együttműködés legújabb eredménye: egy folyamatos an termelő gyógyszer-készítő rendszer kidolgozása és üzembe állítása a budapesti gyárban.

a gyógyszerkészítés egyes munkafolyamatai - így a mosás, szűrés, szárítás, kristályosítás, - ma is meglehetősen elmaradott módszerekkel történik. a műszaki kémiai kutató intézetben kidolgozott szabadalmak, találmányok egész sorát kapcsolják most össze a gyógyszergyártás említett munkáinak gyorsítására és megkönnyítésére. az összeállított berendezés előnyei: működtetéséhez kisszámú munkaerő szükséges, s a folyamatos üzemelés következtében állandóan azonos minőségű gyógyszert ad, továbbá elkerülhető vele a szennyeződés.

az egyesült gyógyszer-és tápszergyárban jelenleg működő berendezés évi 20 tonna kapacitású, és elsősorban a chlorocid elnevezésű gyógyszer gyártására használják. tekintettel arra, hogy a gyógyszer iránt jelentős kereslet van a világpiacra, a gyár a veszprémi intézet kutatóinak segítségével most egy évi 100 tonna kapacitású chlorocid-kikészítő berendezést állít be. az új nagyteljesítményű berendezés várhatóan az év végére elkészül. az ára - a rajta előállítható gyógyszer értékéhez képest - viszonylag alacsony; mindössze egy-másfél millió forint között lesz. /mt1/

--
- 12 -

8.05/um

10000

bb 14. munkásfolklor-gyűjtés a tizenegyedik istvánffy gyula néprajzi pályázaton

vid/um fm la

1972. január 28.

a miskolci herman ottó múzeum - több más intézménnyel közösen - az idén tizenegyedik alkalommal hirdetett néprajzi gyűjtőpályázatot a matyó-és a palóc népet elsős tudományos kutatójának, istvánffy gyulának emlékére.

az egyéni gyűjtők, valamint honismereti csoportok részére kiírt pályázat résztvevői foglalkozhatnak településük népmondáival, a különböző mesterségek munkafolyamataival, használati eszközökkel. különösen a már kihaltban lévő mesterségek - többek között a gubakészítés, a fazekasság, a pásztorkodással összefüggő cserény-és szárnyékfonás - kutatására hívták fel a résztvevők figyelmét. a nagyüzemi gazdálkodás térhódításával mindinkább feladásba merül a paraszti gazdálkodás munkarendje, módszere, a mindennapi élethez tartozó szerszámjavító „barkácsolás”, a népi állattartás számos szokása. ezeknek, valamint a nagyüzemi táblák kialakításával eltűnőben lévő egykori dűlő-és helynevek összegyűjtésére is felhívták a pályázók figyelmét.

borsod megye munkáslakta vidékén - elsősorban a bányásztelepüléseken - a munkásélet emlékeire irányították a figyelmet. a bányászok életmódjáról, közösségi életéről, dalairól, a munkájukkal összefüggő egykori hiedelmekről az adatokat eddig nem gyűjtötték rendszeresen. a pályázat révén most ezt a hiányt is pótolni akarják.

a pályázatot felnőtt-és ifjúsági kategóriában hirdették meg. a felnőttek június, a fiatalok április végéig adhatják be munkájukat. mindkét kategóriában az első három helyezettet díjazták. /mt1/

--

bb 15. önjáró kutjavító berendezések, nagyhatású kitorésgátlók - javítják a termelés biztonságát a nagyalföldi kőolaj-és földgáztermelő vállalatnál

vid/um kz hgy

1972. január 28.

az alföldi szénhidrogén mezőkön, egyre gyarapodik a termelő olaj és földgázutak száma. biztonságos működtetésük megköveteli a kutjavító bázisok felszerelésének tökéletesítését, bővítését. a nagyalföldi kőolaj-és földgáztermelő vállalat még az év első felében világviszonylatban is korszerű berendezéseket helyez üzembe. /folyt.köv./

8.10/

10000

- 13 -

bb 15. /önjáró kutjavítófolyt./um

megérkezik algyőre a három önjáró ideco-sbc 308-as típusú kutjavító berendezés, amelyet a svh oller - beeck mann cég gyárt. az új berendezések már úgy készültek, hogy a gyártók figyelembe vették a magyar oljaipari szakemberek által javasolt speciális változtatásokat. a berendezés automatikus rendszerrel működik. ugyancsak még az első fél évben üzembe helyeznek öt új kitérőgátló berendezést. ezek segítségével a déli termelőterületeken lévő berendezéseket nagy biztonsággal működtetik. /mti/
het

bb 16. pedagógiai meteorológiai előrejelzés

vid/um fm la

1972. január 28.

a pedagógiai meteorológia bevezetését javasolja két szombathelyi szakember, akik mélyreható vizsgálatokat végeztek a tantermi klíma és a tanulók értelmi tevékenységének összefüggéseiről. eközben azt tapasztalták, hogy az osztálytermek klímaviszonyain túl pedagógiai szempontból nem elhanyagolható a külső légköri helyzet alakulása. megfigyelték, hogy az időjárás hirtelen változásai, a frontátvonulások hatására megváltozott az osztály viselkedése. emelkedtek az emlékezés, a figyelem és a gondolkodás hibaszalékai.

hazánkban az orvostudomány már régóta figyelembeveszi a gyógyító tevékenységben a meteorológiai prognózisokat. az oktatás-nevelés is nagy hasznát venné - hangoztatja a két kutató, karácsony imre, a szombathelyi tanítóképző intézet nyugalmazott tanára és dr. pajor géza orvos, a vas megyei közegészségügyi-járványügyi állomás felügyelője. szerintük főként a nehezen nevelhető tanulóknál célravezető lenne kritikus időjárási szituációkban a fokozott izgalmi állapotot kiváltó jegyre feleltetés elhalasztása. arra is lehetőség nyílnék, hogy a nevelők a tanóra felépítésénél tekintettel legyenek a rendkívüli időjárási „attrakciókra”, s lehetőség szerint könnyebb anyagot tárgyaló, lazább felépítésű óravázlatot állítsanak össze.

/folyt.köv. /

8.15/um

1/dec

- 14 -

bb 16. /pedagógiai meteorológia ...folyt./um

természetesen a tantermi klímaviszonyok is erősen éreztetik hatásukat. amint a szombathelyen megjelenő „pedagógiai írások”, című kiadványban a kísérletekről is megírják: szellőtlen, túlfűtött, vagy hideg, piszkos levegű, zsúfolt osztályban elterelődik a figyelem, zavarttá, akadozóttá válik a rendszerező logikus gondolkodás, kihagy az emlékezés és csökken a tanulók aktivitása. tanácsok sorával látják el a gyakorló nevelőket az ilyen esetek megelőzése érdekében. /mti/

bb 17. együttműködési szerződést kötöttek a miskolci és a

katowicei képzőművészek

vid/um fm la

1972. január 28.

miskolc és lengyel testvérvárosa, katowice képzőművészei között az elmúlt években baráti kapcsolat alakult ki. a két város művészei kiállításokon és személyes találkozásokon cserélték ki gondolataikat, tapasztalataikat, és a tavalyi miskolci grafikai biennálén már lengyel művészek is bemutatták alkotásaikat. a kapcsolatot az idén tovább mélyítik. ennek érdekében a lengyel és a magyar képzőművészek szövetségének katowicei és észak-magyarországi területi szervezetei együttműködési szerződést kötöttek, amelynek alapján közös munkával gazdag programot valósítanak meg. a katowicei képzőművészek vállalták, hogy júniusban nagyszabású plakátkiállítást rendeznek a magyar testvérvárosban. viszonzásul a miskolciak szeptemberben mutatják be hatvan festményből álló tárlatukat katowicében. a kölcsönös találkozások megteremtésére a sziléziai iparvidék országos nyári művésztelepén magyar, a tokaji nyári művésztelepen, a bükk-szentkereszti és a miskolc-tapolcai üdülőkben pedig lengyel művészeket látnak vendégül alkotó munkára. megállapodtak abban is, hogy miskolc és katowice testvérvárosi kapcsolatai megteremtésének tizedik évfordulóján, 1973-ban a lengyel művészek kiállítását rendeznek a magyar iparvárosban. /mti/

8.25/um

1/dec

- 15 -

bb 18. felülvizsgálták nevelési elveiket - az életre készítik fel a gyermekeket

vid/um fm la

1972. január 28.

százhusz 6-14 éves kislány lakik jelenleg a gencsapáti állami nevelőotthonban. az alsótagozatosok helyben, az intézetben, tanulnak, a felsősök pedig a községi iskolában. korábban az állami nevelőotthonokban az volt a jelszó, hogy kapjanak otthon a gyermekek, s igyekezni kell kárpótolni őket a szülői ház elvesztéséért. ez a nevelői módszer azonban nem hozta meg a várt eredményt. az otthonból kikerülők egy része az élettől is csak kapni akart anélkül, hogy részt kért volna a társadalmi feladatokból, s munkakerülő lett.

az otthonban ezért felülvizsgálták a nevelési elveket, s rájöttek arra, hogy az otthonteremtés, a szülőpótlás nem azonos a „dédélgetéssel”, az a fiatal boldogul könnyebben az életben, akit már otthon a munka szeretetére, megbecsülésére nevelnek, s ezért változtattak is az régi módszeren. igyekeznek a gyermekeket mindarra megtanítani, ami elengedhetetlen az önálló életet kezdők számára, alkalmat adnak az otthon kis lakóinak, hogy megismerjék, megszeressék a munkát, s ehhez több szombathelyi üzemtől is kapnak segítséget.

a pamutipari vállalat például két félautomata orsózőgépet adott az intézetnek, s egy művezető is jelentkezett a gyermekek betanítására, munkájuk ellenőrzésére, s a gépek karbantartására. az intézet nyolc mázsa orsózott fonal termelésére kötött szerződést a vállalattal. a savaria ruházati ktsz-nek bedolgozóként kesztyűket készítenek. vállalkoztak ezenkívül havonta huszezer géptörölő szabására, beszegésére is.

a gyermekek örömmel fogadták a kezdeményezést, amivel havonta 80 forinttól 200 forintig terjedő keresethez is jutnak a zsebpénzükhöz kívül. örömdetes az is, hogy javult a tanulmányi eredmény. a heti 3-4 órai munka a gyermekeket jobb tanulásra is serkenti. komoly eredmény az is, hogy a jelenlegi nyolcadikosok már határozott céllal lépnek ki az életbe: a 18 lány közül 12 szövőnőnek, kettő varrónőnek, egy kerámikusnak készül, s két kislány középiskolába megy. /mti/

8.30/um

10000

- 16 -

bb 19. modern nyelvi laboratórium a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/um fm la

1972. január 28.

veszprémben a vegyipari egyetemen februártól új modern nyelvi laboratóriumban oktatják az idegen nyelveket. a napokban fejezték be a hangszigetelt terem berendezéseinek szerelését. a philips gyártmányú berendezés négyféle program oktatására alkalmas, és egyidejűleg 16 hallgatónak ad lehetőséget a nyelvtanulásra. minden hallgató az idegennyelvű szöveg hallgatása mellett saját beszédét is magnetofon-szalagra veheti és visszajátszhatja. a philips-berendezés előnye az is, hogy gombnyomásra egy-két mondatnyi szövegrészt azonnal megismétel.

az oktató a tanári pultnál elhelyezett vezérlő segítségével bármikor ellenőrizheti, kijavíthatja a hallgatók munkáját.

a laboratóriumhoz automata diavetítő is tartozik, amelyet a tanár távvezérléssel működtet. a faburkolatu terem egyenletes hőmérsékletét és a levegő megfelelő páratartalmát klímaberendezések biztosítják. /mti/

--

bb 20. halálos gázolás

i ró/um cz

1972. január 28.

csütörtökön este pécelen vízkeleti sándor 25 éves gépkocsivezető, gyáli lakos bkv autóbusszal, amelyet nem a látási viszonyoknak megfelelően vezetett, elgázolta az uttesten fekvő tóth józsef 51 éves alkalmi munkás helyi lakost. a gázoló vezetőt őrizetbe vették és eljárást indítottak ellene. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ma reggeli bb. 9.sz. hírünk / karambol-kronika/

hírszáma helyesen: bb. 10. / két 9. számú hír ment ki./

/ mti/

10000

- 17 -

bb 21.a tanácstörvény végrehajtásának eddigi tapasztalatai -
ülést tartott a budapesti pártbizottság

t gy/um zs cz

végrehajtó
1972. január 28.

a budapesti pártbizottság pénteki végrehajtó bizottsági ülésén részletesen megtárgyalták a tanácsi hatáskörök és hatósági jogkörök rendezésének és a tanácstörvény végrehajtásának eddigi tapasztalatait. szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke beszámolójában többek között elmondotta: annak az alapelveknek, hogy a lakosság alapfoku művelődésügyi, egészségügyi és szociális szükségleteit kielégítő intézmények a kerületi tanácsok irányítása alá kerüljenek már korábban eleget tettek. további költségvetési intézményeknek a kerületek részére történő leadását most nem tervezik. ugyanakkor a kerületektől a fővárosi tanács szakigazgatási szerveinek irányítása alá kerülnek a szakiskolák, a gyors-és gépíróiskolák, valamint a középiskolák kollégiumok - mintegy 64 intézmény, továbbá hét csecsemőotthon és egy kórház.

a kerületi tanácsok pénzügyi önállósága 1972-től jelentősen növekszik, mert nő a saját bevételeik részaránya. többek között további forgalmi adó, városi és községfejlesztési hozzájárulás és eszközleltési járulékok átengedéséről van szó, aminek eredményeként a kerületek költségvetési bevételei 42,6 százalékról 85,5 százalékra emelkednek.

a kerületek gazdasági önállósága növekszik azzal is, hogy az általuk fenntartott intézmények beruházási és felújítási feladatait a jövőben teljesen maguk végzik, az ehhez szükséges anyagi fedezetet megkapják. a fővárosi tanács további tervei szerint a kerületi beruházások - bölcsőde, óvoda iskola, rendelőintézet - megvalósításához szükséges összegekkel a kerületi tanácsok rendelkeznek, az ő feladatuk lesz a tervek megvalósítása. ily módon a központi szervek számos beruházási feladattól mentesülnek, a kerületek érdekeltsége pedig tovább növekszik a beruházások megvalósításában.

a fővárosi tanács elkészítette a negyedik ötéves tervidőszakra szóló területi fejlesztési tervet. ez tartalmazza a budapesti üzemek, vállalatok, intézmények foglalkoztatási, beruházási, építési, közüzemi szolgáltatási igényeit. összefoglalja az ellátó hálózat - a gyermek-intézmények, az egészségügy, a kereskedelem, a szolgáltatások stb. - helyzetét és várható fejlődését, valamint a legjelentősebb fővárosi nagyvállalatok fejlesztési programját.

/folylt.köv./

9.30/um

To1015

- 18 -

bb 21. / a tanácstörvény folylt./um

a területi terv mérlegsámításokat is tartalmaz a népesség és a munkaerőhelyzet, a közüzemi vízellátás és csatornázás, az építési igények és az építőipari termelés várható alakulásáról. a területi terv rámutat arra is, hogy nő az együttműködési készség a vállalatok, szövetkezetek és a tanácsok között. jelentős mértékű anyagi támogatást nyújtanak a tanácsoknak az ellátásügyi gondok megoldásának területén. a kormány rendelkezéseivel összhangban a vállalatok, intézmények majdnem kizárólag a gyermekintézmények fejlesztése és fenntartása terén nyújtanak jelentős támogatást.

a tanácsok gazdasági hatáskörének bővülése egyúttal azt is igényli, hogy a fővárosi tanács a feladatai ellátásához szükséges adatgyűjtést maga alakítsa ki - hangsúlyozta szépvölgyi zoltán. - a közgazdasági főosztályon belül kidolgozzák egy önálló, egységes információs központ létrehozásának terveit. az „adatbank”, a tervek szerint 1973-1974-től kezdi meg működését.

a továbbiakban foglalkozott a fővárosi tanácsapparátus szervezeti módosításával is, s hangsúlyozta, hogy ezt a feladatot a kongresszusi határozat és a tanácstörvényben foglalt irányelvek alapján hajtották végre. a tanács végrehajtó bizottsága például határozatot fogadott el az ingatlankezelő szervezetek munkájának továbbfejlesztéséről. a 21 ingatlankezelő vállalatból a kisebbeket összevonják s a jövőben 15 vállalat fog működni. ezek július elsejétől a kerületi tanácsok irányítása alá kerülnek. ez tovább növeli a kerületi tanácsok gazdálkodási hatáskörét, mivel a többmilliárd forintos lakásfelújítási és tatarozási alapot önállóan használhatják fel. jelentősek azok az eredmények, amelyek a hatósági jogkörök decentralizálása érdekében megvalósultak. a további lépések megtétele, nagymértékben attól függ, hogy a különböző minisztériumok és országos főhatóságok elfogadják-e a főváros javaslatait. a meglévő jogszabályok módosítására ugyanis ők az illetékesek.

a további feladatok között szerepel még a fővárosi ingatlankezelő műszaki vállalat megalapítása, s az elképzelések között szerepel egy városfejlesztési intézet létesítése. foglalkoznak a fővárosi ügyvitel további gépesítésével és korszerűsítésével, s a tervek szerint még az idén intézkedéseket tesznek a tanácsi ügyintézés egyszerűsítésére, meggyorsítására. az ügyfélfogadás továbbfejlesztésére a fővárosi tanácsnál információs irodát szerveznek, amely február végéig megnyílik. az év végéig pedig valamennyi budapesti kerületben megkezdik működésüket az információs irodák. /mti/

9.35/um

To1015

- 19 -

bb 23. a lottó nyerőszámai

tm bzs -cz

1972. január 28.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten, a landler jeno művelődési házban megtartott 4. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

16, 23, 24, 72, 85

a január 31-én megtartandó tárgynyeremény-sorsoláson az 1. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/
--

bb 22. megalakult az zeneművészek szövetségének tiszántuli csoportja

vid/ká bzs -cz

1972. január 28.

debrecenben megalakították a zeneművészek szövetségének tiszántuli csoportját. a csoport elnökévé gyulyás györgy liszt díjas karnagyot, érdemes művészt, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola debreceni tagozatának vezetőjét, titkárává szabó lászlót, a debreceni csokonai színház zeneigazgatóját választották meg.

az alakuló ülésen megfogalmazták a csoport feladatát: hajdu, szabolcs és szolnok megyék területén koordinálni a zenei intézmények tevékenységét, számon tartani a zeneművészet a zenepedagógia és a zenetudomány kimagasló eredményeit. a csoport a területet érintő, de országosan is fontos zenei kérdésekről vitákat, tudományos ülésszakokat rendez majd. /mti/
--

- 20 -

10.45/bzs

To 11²⁰

bb 24. elfogtak két betörőt

1 ro-um cz

1972. január 28.

a rendőrség gyors nyomozással két betörőt tett ártalmatlanná, amikor elfogta berki istván 22 éves gépkocsiveető, büntetett, budapest, xviii. kerület, állami lakótelep 164/4. szám alatti és r. géza 17 éves foglalkozás nélküli büntetett, budapest, xviii. kerület, állami lakótelep 78/3. szám alatti lakosokat. a két betörő az éjszakai órákban behatolt a xviii. kerület vöröshadsereg utja 84-86 szám alatt lévő fórum étterem irodahelyiségébe és a lemezszekrény felfeszítése után 20 ezer forint készpénzt és 7200 forintról szóló takarékbetétkönyvet vittek el. a betörésből származó pénz egy részét a rendőrség lefoglalta. a tettesek előzetes letartóztatása mellett folyik tovább ellenük az eljárás. /mti/
--

bb 25. közlekedési balesetek

1 ro-um cz

1972. január 28.

a xxI. kerület ady endre ut és zsák hugó utca kereszteződésében kiss imre 28 év-es anyagbeszerző, budapesti lakos személygépkocsijával - szabálytalan előzés közben - elütötte a gyalogosan közlekedő bordás sándor 62 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. kiss imre ellen eljárás indult.

a ix. kerület dimitrov téren lévő villamosmegállóban egy mozgó 49-es jelzésű villamosra akart felugrani sipos jános 42 éves esztergályos, budapesti lakos. az ugrás nem sikerült, visszasett, és súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. kórházba szállították.

a viii. kerület hungária körut és hős utca kereszteződésében forgó józsef 43 éves gépkocsiveető, budapesti lakos személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget az átkelőhelyen haladó androvicz istván józsef 68 éves nyugdíjas, gyáli lakosnak és elütötte. a baleset következtében az idős ember súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították. forgó józsef ellen eljárás indult. /mti/
--

- 21 -

11.00/um

To 11²⁰

bb 26. időjárásjelentés

bh -cz

1972. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken, 13 órakor:

a hőmérséklet csökken

a központjával olaszország felett örvénylő nagykiterjedésű ciklon nyugati oldalán hideg, a keleti oldalán enyhébb levegő áramlik nyugat és közép-európa fölé. hatására ezeken a területeken változékony, többfelé szeles, csapadékos időjárás alakult ki. a kelet-európában felhalmozódott nagy tömegű hideg levegő szintén terjeszkedik európa belseje felé. vonulását a szovjetunió európai területének nyugati és déli részén, valamint a skandináv-félszigeten és lengyelországban havazások, helyenként hófúvások, hőmérséklet-csökkenés jelzik. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásában is egyre nagyobb szerepet játszik a hideg levegő.

hazánkban csütörtökön az északi és az észak-keleti megyékben borult idő volt. az ország többi részén 1-5 óráig át sütött a nap. sokfelé esett az eső, ónososó, hó. a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a hőmérséklet napközben általában 1-6, az északi részeken 0 mínusz 2 fokig emelkedett. pénteken hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 6 plusz 2 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt, jobbra borult idő volt. a dunántul nyugati, észak-nyugati részén havazott, máshol néhány helyen esett az eső, ónos eső. a hőmérséklet 11 órakor a nyugati megyékben mínusz 1, plusz 1 máshol 2-5 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.7 fok volt, a százéves átlagnál 0.6 fokkal magasabb,

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

borult idő, sokfelé havazás, havas eső, a déli és a keleti megyékben átmenetileg eső. mérsékelt, időnként megélnkülő, helyenként megerősödő keleti, észak-keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: plusz 2, mínusz 3 fok között.

a duna vízállása budapestnél 87 centiméter. /mti/

- 22 -

13.25 bh

bb 27. tanyai ifjúsági napok szabolcsban

vid-fm szb -cz

1972. január 28.

a kisz szabolcs-szatmár megyei bizottsága pénteken jóváhagyta idei programját. eszerint a megye fiataljai a kisz-vég-nökséggel épülő országos nagy beruházások - a barátság ii. költajvezeték és a tiszta ii. vízlépcső - megvalósításában, valamint a fásítási mozgalomban való részvételük mellett segítséget nyújtanak a tanyai diákoknak és a fizikai dolgozók jó előmenetelű gyermei középiskolai kollégiumának felépítéséhez. ezzel is elősegítik annak a célnak a megvalósítását, hogy szabolcsban is minél kevesebb legyen az olyan diák, akinek hátrányos helyzete akadályoz a továbbtanulásban. a szétszórt településeken élő fiatalok számára - gazdag kulturális és sportprogrammal - az idén is megrendezik a tanyai ifjúsági napokat. /mti/

--

bb 28. előtérben a lakás- és iskolaépítés mátészalkán

vid-fm szb -cz

1972. január 28.

mintegy százmillió forintos fejlesztési alap felhasználásáról döntött pénteki ülésén a mátészalkai városi tanács. a gyorsan iparosodó városban mind nagyobb gondot okoz a lakáshiány, ezért az idén a lakásépítkezés kerül előtérbe. a fejlesztési alapnak több mint felét - 57 millió forintot - erre a célra fordítják. ebben az évben állami és vállalati erőforrásokból 124 lakás építését fejezik be. ezenkívül - főként a keleti lakótelepen és kisebb részben a belvárosban - 204 lakás építését készítik elő.

a fennmaradó összeg jelentős hányadát az oktatási hálózat fejlesztésére használják fel. befejezik a konyhával ellátott öt tantermes általános iskolai napközi otthon építését, továbbá 12 tantermes szakközépiskola és 80 személyes középiskolai kollégium építését kezdik meg. /mti/

--

-23-

bb 29. elítélték a komádi rablótámadókat

vid-fm szb -cz

1972. január 28.

tavaly szeptemberben szilágyi Lajos zsákai lakos komádiban kukoricát adott el, s késő este indult haza falujába. komádiban gyöngyösi ernő és két társa, komádi lakosok, - akik rendőrőrnagynak, főhadnagynak és tizedesnek adták ki magukat - , igazoltatták, , majd megtámadták és elvették 1380 forintját.

a berettyóújfalui járásbíróóság komádiban tárgyalta gyöngyösi és társai bűnügyét. gyöngyösi ernő 28 éves alkalmi munkást hét évi szabadságvesztésre, unokatestvérét, a 29 éves gyöngyösi endre alkalmi munkást nyolc évi, ajtai ádám 32 éves alkalmi munkást pedig hét évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte.

a három elítélt enyhítésért, az ügyész súlyosbításért fel-lebbezett. /mti/

--

bb 30. kísérletként közös községi népfrontelnökségeket választanak a nyiregyházi járásban

vid-fm szb -cz

1972. január 28.

a hazafias népfront nyiregyházi járási bizottságának pénteki ülésén úgy határoztak, hogy a helyi népfrontbizottságok néhány nap múlva kezdődő újjáválasztása alkalmával kísérletként négy helyen: baktalórántházán, leveleken, vasmegyeren és gáva-vencsellőn közös elnökséget választanak. ez azt jelenti, hogy a közös tanácsú községek székhelyén megválasztandó elnökségekben helyet kapnak a csatolt községek népfrontvezetői is. mindez nem csorbitja sem a székhely, sem a csatolt községek népfront-bizottságainak hatáskörét, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a közös tanácshoz tartozó települések megfelelő képviselőket kapjanak. a közös elnökségeknek elsősorban koordináló szerepet szánnak; feladatuk lesz a székhely és a csatolt községek érdekeinek egyeztetése. /mti/

--

-24-

bb 31. romlott a dunai vasműben a baleseti statisztika

vid/um fm hgy

1972. január 28.

a dunai vasmű szakszervezeti bizottsága pénteken a munkásvédelem helyzetéről tárgyalt. megállapította, hogy 1971-ben számos intézkedést tettek és nagy összegeket fordítottak balesetvédelemre, kiegészítésre - a kohászati nagyüzemben sokat romlott a baleseti statisztika. az ezer dolgozóra jutó balesetek száma 1971-ben negyvennégyre emelkedett. egy év alatt balesetek miatt 14.113 munkanap esett ki a termelésből; a kiesés-növekedésben szerepet játszott a balesetek súlyossága. legtöbb volt a kéz-és a lábsérülés. a kettő együtt a balesetek 85 százaléka volt. a legtöbb baleset betanított munkásokkal, segédmunkásokkal történt. az szb tagjai közül többen kifogásolták, hogy egyes gazdasági vezetők eltiirik a szabálytalan munkavégzést. a szakszervezeti bizottság kérte a munkásvédelmi felügyelőket és az üzemi munkásvédelmi őröket, hogy fokozottan ellenőrizzék a védelmi intézkedések betartását. javasolta a vállalatnak, hogy létesítsen új központi balesetvédelmi oktató termet. /mti/

--

bb 32. cukoripari kutatóbázis épül szolnokon - több évre szóló cukorrépa termelési szerződéseket kötnek szolnok megyében

vid/um kz hgy

1972. január 28.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium döntése alapján, a negyedik ötéves tervben, cukoripari kutatóbázist alakítanak ki szolnokon, ahol - folyamatban lévő rekonstrukciónak befejezésével - az ország legnagyobb kapacitású cukorgyára működik majd. a leendő kutatóintézet és nemesítő telep helyét kijelölték az agroterv pedig megbízást kapott az előtervek elkészítésére.

/folyt.köv./

14.10/um

- 25 -

bb 32. /cukoripari kutatóbázisfolyt./um

a cukorgyár napi ötszáz vagonos termelésfelfutása, valamint a cukoripari kutatóbázis létrehozása, s mindezzel együtt a felvásárlási árak emelése, a répatermelés fokozására, hosszabbtávú szerződés-kötésekre sarkallják a környékbeli gazdaságokat. a mezőhéki táncsics termelőszövetkezet, amely már megoldotta a termelés gépesítését, hatszáz hold cukorrépa termelésére kötött négy évre szóló szerződést. a héki állami gazdaság évi 550 , a szolnoki állami gazdaság pedig félezer holdat kötött le a cukorgyárral ugyancsak négy évre. a földesi rákóczi tisz szántóterületének tizenkét százalékán - hatszáz holdon - rendezkedik be hosszabbtávú termelésre.

a gazdaságok segítséget kapnak a komplex gépesítéshez a cukorgyár körzetéhez tartozó gazdaságokat a vetés idejére **mintegy** harmincöt-negyven szemenkénti vetőgéphez juttatják. az igények szerint megvásárolhatják a répakiszedő, fejelő s rakodó komplex gépeket is. gyomirtószerekből korlátlan mértékben ellátják a termelő gazdaságokat. a cukorgyár lépéseket tett egy nagyteljesítményű takarmánykeverő üzem létesítésére is. az új takarmánygyár első sejtje a lengyel importból származó szeletszárító már épül. napi kapacitása tizenöt vagon lesz. /mti/

--

bb 33. utak a nyírségi tanyákhoz

vid/um kz hgy

1972. január 28.

a szabolcs-szatmár megyei közutépítő vállalat 250 millió forint értékben épít az 1 dén hidakat, átereszeket, pormentesített és bekötő utakat. több új ut épül a nyírségi tanyavilág központjaihoz mintegy 27 millió forintos költséggel. pormentesítik az alsóbbrendű közutakat. 34 termelőszövetkezet állattenyésztési, raktári központjához, üzemegységéhez pedig együttesen mintegy ötven kilométer bekötő utat építenek. ezzel jelentősen javulnak a mezőgazdasági üzemek szállítási lehetőségei. az új utak megépítésének fontosságát jelzi, hogy szabolcsból mintegy ötvenzer vagon mezőgazdasági terméket kell elszállítani évenként és főképpen az őszi csapadékos időszakban. /mti/

--
- 26 -

14.15/um

10.11.20

bb 34. a lakásépítésre koncentrálnak erejüket a szabolcs-szatmár megyei ipari szövetkezetek

vid/um kz hgy

1972. január 28.

küldöttközgyűlést tartottak pénteken nyíregyházán a szabolcs-szatmár megyei ipari szövetkezetek. mint a tanácskozáson elmondták, a megye 44 ipari szövetkezte tavaly csaknem egymillió forint értékű terméket állított elő. többségük hiánycikkeknek minősülő áru volt. az export termelés is tíz százalékkal volt nagyobb az előirányozottnál. a legnagyobb feladatot az építő szövetkezetek oldották meg. csaknem ezer lakást építettek az elmúlt évben az árvíz-sújtotta szatmári tájon. az idén is a kislakásépítés köti le az építőipari szövetkezetek kapacitását.

1972 évben, a szabolcsi ipari szövetkezetek fokozzák tevékenységüket. korszerűsítik, gépesítik az üzemeket, s a termelési értéket a múlt évhez viszonyítva mintegy 12 százalékkal növelik. az idén is a hiánycikkek gyártásával kötik le termelőkapacitásuk nagy hányadát, de ugyanakkor nagyobb gondot fordítanak az export növelésére is. az idén 11 százalékkal adnak majd több export terméket, mint tavaly. /mti/

--

bb 35. jól telet a homoki szőlő

vid/um kz hgy

1972. január 28.

tavaszerkezésre befejeződik a legtöbb kézimunkát igénylő szőlőművelési munka, a metszés, bacs-kiskun megyében. a kiterjedt homoki ültetvényeken már most előrehaladott ez a munka. a tőkék nagy részét termőre metszték, de számolva az esetleges későbbi fagyokra, takaróval védett biztonsági vesszőket hagytak. a munkával egyidőben ellenőrzik, szemlézik a szőlősket. az eddigi tapasztalatok szerint mindenütt egészségesen, jól teletnek a riigyek. pótlásokhoz, új telepítésekhez is kitűnő alkalmat nyújt az enyhe idő. a pótlások adják a nagyobb munkát. a fülöpszállási vörös csillag termelőszövetkezet egyike a nagyobb vállalkozóknak. hatvan hold új telepi tésü szőlőültetvény befejezésén dolgoznak. /mti/

--
- 27 -

14.20

10.11.20

bb 36. kertészeti tájkörzeteket alakítanak ki baranyában -
a zöldségprogram megvalósításáról tanácskoztak a kertészek
mohácson

vid/um kz hgy

1972. január 28.

a mecseki iparvidéken működő piacok az ország legdrágább
piacai közé tartoztak tavaly. a lakosság ellátásához szükséges
zöldáru tetemes részét - mintegy 1200 vagonnal - távoli vidékekről
kellett pécsre, komlóra és a többi településre szállítani,
s ez érthetően megdrágította a termékeket. baranya zöldség-
termelése mélypontra jutott, fejlesztéséhez rendkívüli erőfeszíté-
sre van szükség. mint ismeretes: a kormány nemrégiben prog-
ramot dolgozott ki a kertgazdálkodás felvirágoztatására, a lakos-
ság zöldségellátásának megjavítására. ennek az ugynevezett zöldség-
programnak a végrehajtásáról tanácskoztak pénteken
mohácson a baranyai kertészek.

baracs józsef, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezés-
ügyi osztályának vezetője tájékoztatójában emlékeztetett arra,
hogy baranya - mint az ország legdélibb megyéje - ideális zöldség-
termő vidék, hiszen bővében van a napfénynek, melegnek és csa-
padéknak egyaránt. ennek ellenére még a történelmileg kialakult
kertészeti tájegységek is sorvadásnak indultak. jelenleg a
megye szántóterületének másfél százalékán termelnek zöldséget, szem-
ben az országos 2.5 százalékkal. a hanyatlás legfőbb oka az, hogy
a mezőgazdasági üzemek „félszívvel”, foglalkoznak a zöldséggel.
elaprózva, kisterületen és kisüzemi módszerekkel kertészkednek,
s így nem csoda, ha ráfizetéses a zöldségtermelés.

jellemző az áldatlan állapotra, hogy éppen a nagy szaktu-
dást igénylő kertészet van legkevésbé ellátva hozzáértő embe-
rekkel: a szüksége szakmunkásoknak csupán 30 százalékkal és a
kertészmérnököknek mindössze 20 százalékkal rendelkeznek a
gazdaságok. nem használják ki az öntözési lehetőségeket sem. a
tavalyi aszály idején csak 1600 hold zöldséget öntöztek, holott
a megé öntöző kapacitása meghaladja a 9000 holdat. a termelő-
szövetkezetek a városokban felállított zöldségárudáik egy részét
megszüntették, vagy más célra használták fel. korábban kezdemé-
nyezések voltak pécs közvetlen zöldségvezetékének megteremtésé-
re, de ez sem sikerült. jelenleg 150 ezer lakosu város zöldség
szükségletének csupán egy százalékát termelik meg pécs körül.
/folyt.köv./

- 28 -

14.33/um

1014⁰⁰

bb 36. /kertészeti tájkörzeteket ...folyt./um

a tanácskozáson kialakultak a baranyai zöldségprogram kör-
vonalai. eszerint kertészeti tájkörzeteket hoznak létre. így pél-
dául a duna mentén elsősorban paprikát és paradicsomot, a mecse-
ki hegyháton káposztát és gyökérfeleségeket, a tenkes vidékén
zöldborsót, szigetvár környékén pedig - a konzervgyárra
való tekintettel - konzerv zöldséget termelnek majd.

baranya burgonya szükségletének zömét öt mezőgazdasági
üzem adja. ezt akarják elérni a kertészkedés területén is. ennek
megfelelően 250 hektáros zöldségtömböket alakítanak ki, amelyek
- a kormányhatározat nyújtotta kedvezmények felhasználásával -
nagy mennyiségű és olcsó zöldárut képesek előállítani, még-
pedig jövedelmező módon. tervezik, egy kertészeti társulás megte-
remtését is, ez látná el palántákkal a nagyüzemi és háztáji
kertészeteket. /mti/

--

bb 37. gyors bevetésen a szókokcsik

vid/um kz hgy

1972. január 28.

gyors bevetésre vezényelték pénteken a szókokcsikat vas
megyében, ahol helyenként rendkívül erős hózivatarok voltak.
szinte pillanatok alatt 4-5 centis hó takarta be a falvakat és
a városokat. szerencsére viszonylag szélcsendes idő volt, így
délre nem keletkeztek hóakadályok. a latyakossá, síkossá vált
utakon viszont lelassult a közúti forgalom. a főútvonalakon 12
szókokcsi dolgozott. riadót fújtak a vasuti hómunkásoknak és
hóeltakarító gépeknek is. megerősítették a vonaljelző szolgál-
latot. délre pontosan közlekedtek a vonatok, sehol sem volt
fennakadás a forgalomban. /mti/

--

bb 38. két hónapja tart a téli aszály a dél-alföldön

vid/um kz hgy

1972. január 28.

az alföld déli részén már két hónapja tart a téli aszály
az alsó-tiszavidéki vízügyi igazgatóság 9.000 négyzetkilométer
területén decemberben és januárban sokévi átlagban 71
milliméter csapadékot tartanak nyilván. /folyt.köv./

- 29 -

14.35/um

1015⁰⁰

bb 38. /két hónapja ...folyt./um

az elmúlt két hónapban azonban 20 milliméter eső sem hullott és így az átlaghoz viszonyítva, már több mint 50 milliméter csapadékkal adós a tél. az összefüggő talajvíz 1.5-3 méter mélyen helyezkedik el. ennél magasabb csupán a folyók menti mély fekvésű földeken található. ^(an)

a tiszta szintje szegednél mínusz 83 centiméter. alig 300 köbméter vizet szállít a folyó másodpercenként, felét sem a közepesnek megfelelő mennyiségnek. szegeden azonban ez csak hajózási problémát jelent, mert furott kutakból nyerik a vizet. a mahart tápéi hajójavító telepére azonban nem tud mindaddig megérkezni két javításra váró dunai nagyhajó, amíg ilyen alacsony a tiszta.

az eddigi tapasztalatok szerint hazánkban két hónapnál tovább nem szokott tartani az aszály. amennyiben azonban ez elkövetkező hónapokban csupán az átlagos csapadék hullik le, úgy mindenképpen száraz nyári időnyre nyílik kilátás, amely szükségessé teszi majd a fokozott öntözést. /mti/

--

bb 39. négy évi népfront- munka bács-kiskunban
- ülést tartott a hazafias népfront megyei bizottsága

vod/fm/ny hgy 1972. január 28.

a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága az ötödik népfront-kongresszusra készülve - pénteken kecskeméten megtartotta utolsó ülését, amelyen összegezték a mozgalom elmúlt négy évi eredményeit, hiányosságait. többek között megállapították: a megyében ma sokkal aktívabb, pezsgőbb, politizálóbb a népfront tevékenysége, mint korábban volt. a népfront választott testületi tagjainak többsége jó munkát végzett. a megye 21 nagyközségi népfrontbizottságának egy része már képes városi szinten dolgozni. a tapasztalatok szerint viszont a megye 108 községe közül 30-ban a népfrontbizottságok nem tartottak lépést a fokozott, változó körülményekkel. kiskunság tanyai népfrontbizottságai szintén ellátták feladatukat, kivéve s kalocsa vidéki ugynevezett szállási bizottságokat, amelyek ,, elsorvadtak,, ezért a további működésük kérdésessé vált.

/folyt köv/

-30-

NA 1505

bb 39. / négy évifolyt/ny

konkrétabb formát öltött a különböző szintű népfrontbizottságoknak a kisz-hez és a tanácsokhoz fűződő kapcsolata, javult a mozgalom gazdaságpolitikai tevékenysége. kiemelkedik a közreműködésükkel elért község- és városfejlesztési munka. a megyei tanáccsal közösen 12 éve meghirdetett településfejlesztési versenynek köszönhető, hogy csupán az elmúlt öt évben mintegy félmilliárd forint értékű társadalmi munkát végzett a megye lakossága. négy városban és két községben 4 év alatt 833 családot juttattak otthonhoz a népfront- lakásépítési akcióban.

országszerte elismertté váltak a bács-kiskun megyei helytörténeti-honismereti kutatások. népfront- kezdeményezésre indult meg a munkásmozgalmi kutató munka is a megyében, ahol 300 helytörténész tevékenykedik aktívan. a klubmozgalom támogatását 17 népfront-klub és számos új agrár-klub működése fémjelzi. tavaly megyeszerte tízezren vettek részt a népfront téli politikai tanfolyamain, az idén pedig kétszerennyi látogatóra számítanak.

a népfrontmozgalom ebben a megyében nagy részt vállalt a tanyai lakosság életkörülményeinek megváltoztatásában is. a tanyai lakosság helyzetéről 1969-ben készített nagyszabású felmérést tavaly a tanyai iskola-villamosítási akció meghirdetése, majd kollégiumi alap társadalmi uton történő létesítése követte. e két - céljában összefüggő - akció sikerrel járt: rövidesen kigyulladt a villanyfény valamennyi tanyai iskolában, és újabb hétközi diákotthonok építéséhez kezdhetnek hozzá.

a megyei népfrontbizottság jóváhagyta a helyi küldöttválasztó népfront-értekezlet programját. e szerint a megyében elsőként február 1-én felsőszentivánon és izsákon választják újjá a községi, orgoványon pedig a tanyai népfrontbizottságot. a megyei népfront-küldöttválasztó értekezletet március 23-án tartják kecskeméten. /mti/

--
-31-

15.35/ny

NA 1505

bb. 41. válaszfal forgacs lap-panelből

vid/e kz hgy

1972. január 28.

Szombathelyen, a nyugat-magyarországi fűrészeknél az elmúlt évben kezdték meg az ugynevezett outinord technológiával épülő házakhoz a válaszfalak gyártását. a forgácslemezből, pontos méretre készülő válaszfalokból tavaly 90 000 négyzetmétert gyártottak, ami több mint kétezer lakáshoz volt elegendő. szombathelyen kívül zala, veszprém, komárom és fejér megye építőipari vállalatai hasznosították. a válaszfalak kitűnően beváltak. az üzem ebben az évben már mintegy 130 000 négyzetmétert ad belőle az építőiparnak.

előregyártott elemekből felvonulási épületek, s az igényeknek megfelelően 25-50-75 személyes munkásszállók is készülnek az üzemben. a könnyen összeszerelhető, és szétszedhető, bárhol felállítható épületeket is az építőipari vállalatok részére gyártják. a panelhez víz- és fűtésálló forgácslemezt, bordázati, tartószerkezeti anyagként pedig akác- és cserfűrészarút használnak fel. a panel vastagságát és rétegezését a hőszigetelési igény szerint gyártják. /mti/

bb. 42. százezer fácánkakast lőttek békés megyében

vid/e kz

1972. január 28.

békés megye 43 vadásztársaságának képviselői küldöttgyűlést tartottak pénteken békéscsabán. az elhangzott beszámoló rámutatott, hogy a békés megyei vadásztársaságok az elmúlt évben páratlan eredményeket értek el. többek között százezer fácánkakast kerítettek puskavégre, mezei nyulból pedig - bár korlátozások voltak - 15 ezret ejtettek el. kiváló eredményeket hozott az élővad-befogás is: 21 000 fácánkakast és 16 000 mezei nyulat kerítettek hálóba. a körös vidéki vadrezervátum kimagasló eredményei nem véletlenek: a jól szervezett duvadírtás a tervszerű vadvédelem, a téli vadetetés, a mesterséges keltetés és az előnevelés kamatozott bőségesen. /mti/

bb. 40. elhunyt darida ferenc,

gk/e zs hgy

1972. január 28.

honvéd alezredes, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése február 1-én 14 órakor lesz az újpesti /megyeri uti/ temetőben.

zrínyi miklós katonai akadémia
parancsnoksága és pártbi-
zottsága

/mti/

15.40/e

NA 1600

bb. 43. feltörrik a kaptárakat a harkályok

vid/e kz hgy

1972. január 28.

a változékony, enyhe időjárás nem kedvez a teletől méhállománynak a duna-tisza közén. nyugtalanok a rajok, gyakori a kirepülés. egyes erősebb családok megkezdték a fiasítást is. a tavaszias zsongás nem tesz jót az állománynak, rövidíti életképességüket, s ugyanakkor gondosabb - s persze költséges - kezelést és etetést is igényelnek. az ébren teletől méhekben rendkívül sok kárt tesznek a harkályok. valószínű, hogy a bogarak zsongása hívta fel figyelmüket a kaptárakra. feltörrik a kaptárakat, s a most védekezésre képtelen méheket fogyasztják. gyakran több oldalról is megfúrják a kaptárakat. /mti/

bb. 44. ülést tartott a kneb

k bc/fk/e zs hgy

1972. január 28.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott.

a bizottság apparátusa három jelentős vizsgálat előkészítését fejezte be az elmúlt hetekben. ezekkel kapcsolatban papp istván, az országos energiagazdálkodási intézet igazgatója, a kneb munkabizottságának vezetője előterjesztette az energiaellátás- és -gazdálkodás egyes kérdéseivel foglalkozó vizsgálat programját. ezt a bizottság kiegészítésekkel elfogadta.

dobos istván, a kneb tagja, az országos tervhivatal főosztályvezetője a tejtermelés és a tejtermék-ellátás komplex vizsgálatára tett előterjesztést. a jóváhagyott program alapján nyolc megye termelőszövetkezeteiben, állami gazdaságaiban és háztáji gazdaságaiban végeznek vizsgálatot a népi ellenőrök a következő hetekben.

a bizottság révész andornak, a kneb főosztályvezetőjének előterjesztése alapján megtárgyalta és elfogadta a lakosság butorrelátásának helyzetével foglalkozó utóvizsgálat programját. ennek megtárgyalása során a kneb külön figyelmet fordított arra, hogy a kisméretű, modern lakások berendezésének speciális igényeit hogyan elégíti ki a butoripar és a kereskedelem.

a kneb elnöke beszámolt a minisztertanács, illetve a gazdasági bizottság elé terjesztett és más főhatóságokhoz továbbított jelentések alapján hozott intézkedésekről. a kutatóintézetek és intézmények nagyobb értékű műszereivel és kutatási berendezéseivel való gazdálkodás helyzetéről készült jelentést megtárgyalta a tudománypolitikai bizottság, és felkérte a kutatásokat irányító tárcákat és intézményeket a szakterületüknek megfelelő konkrét intézkedések kidolgozására. /mti/

15.50/e

NA 1600

-32-

-33-

bb. 45. jogi könyvujdonságok, közgazdasági szakkönyvek - képes enciklopédia öt kötetben - kiadói sajtótájékoztató

t tf / gg / e zs hgy

1972. január 28

a közgazdasági és jogi ^{könyv} kiadó idei ujdonságait pénteken sajtótájékoztatón ismertette kereszties tiber igazgató és cotel kornél, a kiadó irodalmi vezetője.

közgazdasági témában neves külföldi szerzők műveinek átültetésével párhuzamosan számos hazai szakember jelentkezik új kötettel. fogyasztás és ár a címe hoch róbert tanulmányának. ismeretterjesztő jellegű gazdaságtörténeti munka „a magyar gazdaság száz éve”, berend t. iván és rányi györgy munkája. szerepel a tervben két érdekes futurologiai és prognosztikai munka /mindegyik az első félévben várható/, az egyik neves román tudós, mircea malita /románia művelődésügyi minisztere/ tollából „a kétezredik év krónikája”, a másik korán imre „jövőkutatás és gazdasági előrejelzés”, című műve. az előbbi szépirodalmi színvonalu esszé, az utóbbi pedig a gazdasági prognózis készítésének főleg módszertani vonatkozásait tisztázó tanulmány. a legjelentősebb külföldi publikációk foglalatosa az „infrastruktúra”, című kötet, amely a közgazdaságtudomány egyik új ágával foglalkozik. hazai időszeri közgazdasági témák: jövedelemszabályozás és vállalati gazdálkodás, érték-elemzés, gazdasági rendszerek vezérlése és szabályozása, a termelésirányítás szervezése - mindegyiket önálló kötetben dolgozták fel, s a következő hónapokban jelentetik meg.

szakembereken kívül az érdeklődő olvasók is sok hasznos - nap mint nap kamatoztatható - ismeretet meríthetnek a készülő jogi munkákból. izelítődül néhány téma: büntető ítélet a jog határára, kölcsönszerződések, a munkáltatói utasítási jog alapproblémái, a gyermek családi jogállása, pénzügyi jog a szocialista gazdálkodásban, a lakásbérletekkel kapcsolatos tudnivalók. több jogszabálygyűjtemény és döntvénytár is megjelenik, egyebek között az építésügy, a polgári jog, a pénzügyi jog területéről. külön kötet lesz a „családjogi törvény”, valamint „a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályok”,.

„minerva nagy képes enciklopédiája”, a címe annak az öt kötetre tervezett nagyformátumu albumsorozatnak, amely a tudomány, a kultúra, a művészet és számos más ismeretkör gazdag tárházának ígérkezik. a sorozat rövidesen megjelenő első kötete „a gyógyító értelem”, -ról szól. /mti/

15.55/e

- 34 -

NA 1605

bb. 46. saját érdekükben sem lépnek fel a tsz-ek - ülést tartott a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/e kz hgy

1972. január 28.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a mezőgazdasági üzemek építési jellegű beruházásait, köztük is elsősorban a szakosított szarvasmarha telepek és sertéshizlaldák építését. a bizottság megállapítása szerint a beruházások mindegyike összhangban van a népgazdasági elvárásokkal, a huszprogram megvalósítását szolgálja. észrevételezték azonban, hogy egyes termelőszövetkezetek - a beruházás-centrikus szemlélet miatt - nem elég alaposan vetettek számot anyagi lehetőségeikkel. a karcsai, szirmabesenyői és más tsz-ek a szükségesnél nagyobb komplett szarvasmarha telepet létesítettek, azok benépesítéséhez nem volt és ma sincs forgóalapjuk. a meglévő telepeket társulásos formában lehetne gazdaságosan üzemeltetni, a környező tsz-ek azonban erre rosszul értelmezett önállóságból nem hajlandók.

általános jelenségként állapították meg, hogy a költséget rendszeresen alátervezték, s emiatt a beruházás összege mindennél magasabb a tervezettnél. gondot okoz az építkezések elhúzóda is, ami elsősorban arra vezethető vissza, hogy a munkákat olyan - többségében szövetkezeti - kivitelezők vállalják csak, amelyek nem rendelkeznek sem a megfelelő gépekkel, sem a megfelelő munkaszervezettel. a beruházók azonban kényszerhelyzetükben - kénytelenek ezzel megalkudni.

több tulszámlázást is felfedett a vizsgálat. köztük milliós nagyságrendű is akadt. a tulszámlázást - mint a vizsgálat megállapította - a laza pénzügyi fegyelem, a folyamatos ellenőrzés hiánya teszi lehetővé. nem történik felelősségrevonás sem, a tsz-ek sem a késedelmes építés, sem a tulszámlázás miatt nem indítanak eljárást, nem élnek kötbérezési jogukkal. pedig mindezek a hátrányok elsősorban a közös gazdaságot sújtják.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság széleskörű vita után felhívta a beruházást végző vállalatokat, a rendszeres számlaellenőrzésre, az érdekelt tsz-eket pedig jogtalanul felvett összegek visszatérítési, valamint a kötbérigények érvényesítésére. /mti/

-35-

NA 1640

bb. 47. elő kell mozdítani a bortermelő gazdaságok társulását - befejeződött a szőlészek és borászok országos tanácskozása keszthelyen

vid/e kz

1972. január 28.

több mint egymillió hektoliter bor szakmai gazdái 65 termelőszövetkezet és hegyközség borászai és szőlőtermelő szakemberei vettek részt azon a kéthetes szakmai továbbképzőn, amely pénteken fejeződött be keszthelyi helikon szállóban.

az mti munkatársának jelentése szerint ez volt az első olyan alkalom, amikor összehívták az ország legjelentősebb hegyközségeinek és szövetkezeteinek szakembereit, borászait, hogy a legjobb hazai szakértők előadásai alapján megvitassák a magyar szőlősgazdaság helyzetét. általános tapasztalat ugyanis, hogy - különösen az alföldön - csökken a szőlőtermelési kedv. a gazdaságok idegenkednek az új telepítéstől, noha az ország szőlőinek 60 százaléka 25 évnél idősebb és korszerűtlen. része van ebben annak is, hogy sok termelőszövetkezet - a kedvezőtlen hagyományok, korszerűtlen technika, a munkaerő és részben a hozzáértés hiánya miatt - ráfizetéssel szőlészkezik. mindez a termésátlagoknál is szembetűnően megmutatkozik, hiszen az állami gazdaságok holdankénti több mint 30 mázsás átlagával szemben, a szövetkezetek általában csak 18-20 mázsás termésátlagokat érnek el. tavaly - ebben azonban jelentősen közrejátszott a kedvezőtlen időjárás is - hozzávetőleg egymillió hektoliterrel kevesebb bor termelt a tervezettnél.

a tanácskozáson alapos vita után az az álláspont alakult ki, hogy jelenleg gyors technikai előrehaladásra, nagyobb anyagi ráfordításra nincs lehetőség, ezért elsősorban szakembereink szellemi képzettségét, hozzáértését kell minél hatékonyabban fokozni.

szőlőtermelésünk megtorpanásának ellensúlyozására egyetlen viszonylag gyors eredményt nyújtó lehetőség kínálkozik: szövetkezeti és hegyközségi társulások alakítása.

örvendetes jelenség, hogy máris sok kisebb termelő gazdaság közösen dolgozza fel borát és egységesen jó minőségben palackozva hozza forgalomba.

megvitatták a keszthelyi tanácskozáson a hazánkban augusztusban sorra kerülő bor világversenyre való felkészülés teendőit is.

/mti/

- 36 -

NA 16⁴⁵

bb 48. ,, import,, viz miskolcon

vid/kz-ju hgy

1972. január 28.

a nyári hónapokat meghaladó mennyiség - naponta hatvan-ezer köbméter - víz fogy miskolcon. a több mint öt hónapja tartó csapadékszegény időjárás ugyanakkor a város ellátásában jelentős szerepet játszó bükki krasztforrások hozamát lecsökkentette. a színva forrás, amely a kiliáni, valamint az épülő diósvári vrosnegyedeket látja el, a szokásos tizenkétezer köbméter helyett csak négyezer köbméter vizet ad. emiatt a magasabb szinteken, megközelítőleg ötszáz lakásban teljes a vízhiány.

a városi vízmű a sajóecseg és miskolc között kiépített összekötő vezetéken keresztül naponta csaknem tízezer köbméter vizet ,, importál,, az északmagyarországi regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalatától, ennek ellenére még mindig naponta ötezer köbméter a hiány. a miskolci vízművek a nagyfogyasztóknál többek között a diósgyőri lenin kohászati műveknél és a nehézipari műszaki egyetemenél ezért korlátozást vezetett be, s ennek betartását ellenőrzi.

a lakosságot is fokozott takarékosagra hívták fel. /mti/

bb 49. közelebb a lehetőségekhez - módosították fejér megye 1972 évi tervét

vid/kz-ju hgy

1972. január 28.

felülvizsgálták fejér megye negyedik ötéves tervét, ezen belül az 1972. évi fejlesztési tervet - jelentették be pénteken a fejér megyei tanács ülésén. a felülvizsgálat a valóságos pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében történt, és nemcsak a megye beruházásait, hanem a városok és a községek éves terveit is érintette. ennek alapján fejér megye 1972. évi tervének bevétele mintegy 3 százalékkal magasabb az eredeti előirányzatnál. a terv kiadás oldalán jelentős változtatásokra az egyes ágazatokon belül került sor. így például a lakásépítésre szánt 600 millió forint 168 millió forinttal növekedeni fog, de a többlet csak a bekerülési költség emelkedését fedezi. ugyancsak növelelik az egészségügyi beruházásokra szánt összeget, mivel a sárbogárdon és bícskén épülő rendelőintézet többre kerül a tervezettnél. intézkedtek arról is, hogy a beruházási tartalék az eredeti kétszeresére növekedjék, és emelték a felújítások tartalékát is.

/folyt. köv./
16.17/ju

- 37 -

NA 16⁴⁵

bb 49. / közelebb a ... 1. folyt./-ju

hangsúlyozták a tanácsülésen, hogy az 1972 évi terv nemcsak a pénzügyi lehetőségekkel, hanem a rendelkezésre álló építőipari kapacitással is összhangban van. a fejér megyei tanács elfogadta a megye 1972 évi költségvetését és fejlesztési tervét. /mto/

--

b b 50. növelte állatállományát a rábaköz legnagyobb közös gazdasága

vid/kz-ju hgy

1972. január 28.

pénteken tartotta zárszámadó közgyűlését a szili győzelem termelőszövetkezet, a rábaköz legnagyobb közös gazdasága. nagy Mihály a termelőszövetkezet elnöke beszámolójában rámutatott, hogy a közös munkában résztvevő hatszáznegyven tag szorgalma az elmúlt évben is meghozta gyümölcsét. a kedvezőtlen időjárás miatt egyes növények mint a cukorrépa, a lucerna és a silókukorica a tervezettnél alacsonyabb termésátlagot adott de ugyanakkor a kalászosokból rekordtermést takarítottak be. ezerhatszáznegyvenkettő hold őszi buza 24,2 mázsával fizetett holdanként. a tavaszi árpa minden holdja 20,6 a zabé 21,8 tized mázsa termést adott. a kukorica földekről átlagosan huszonhat mázsa termést hordtak görékbe, májusi morzsoltszámitva.

a legjobb eredményt, a tájegység hagyományainak megfelelően, az állattenyésztésben érték el. jelenleg nyolcvan szarvasmarhával áll több a közös istállóknban, mint egyévvvel ezelőtt, és ez érkétszáz sertéssel több az állományuk, mint 1971. január elején. a tehén létszám negyvennégyel, a koca létszám nyolcvannal gyarapodott. a sertés tenyésztést és hizlalást nagymértékben elősegítette, hogy a termelőszövetkezet 37,1 millió forintos költséggel sertéskombinátot épített és ezt a z elmúlt évben népesítette be. az új kombinátból 3,108 hizott sertést küldet vágóhidra, illetve értékesítettek tenyészkoca süldekként.

a jövő évre jelentős összeget tartalékolnak, de még így is egy dolgozó tagra csaknem 21.000 forint részesedés jutott a közösből. /mti/

--

16.25/ju

- 38 -

NA 1600

bb 51. a szinesfémkohászat távlati fejlesztéséről tárgyalt a kgm miniszteri értekezlete

t sl/gg ie bh hgy

1972. január 28.

a kgm miniszteri értekezlete pénteken a tárcához tartozó szinesfémkohászat hosszútávú fejlesztésének irányelveit vitatta meg.

az értekezlet központi kérdése az volt, hogy hosszabb távon várhatóan milyen mértékben nőnek az igények, s ennek megfelelően milyen módon fokozhatják a szinesfém félkész-termékek - huzalok, csövek, rudak, idomok, szalagok, lemezek - gyártását. megvizsgálták az anyagellátás kilátásait is.

a téma nagyrészt a csepeli fémművet érinti, ahol automata nagytermelékenységű berendezések üzembe helyezésével 1975-ig megalapozták a szinesfém-rudak, idomok és csövek gyártását. egy folyamatban lévő beruházással a szinesfém-szalagok gyártásának fokozásához is megteremtik a feltételeket. hosszabb távon további jelentős korszerűsítésre, a gyártókapacitás bővítésére is szükség lesz. az elképzelések szerint a csepeli fémmű mőri gyáregységében az 1975-80 közötti időszak első felében korszerű berendezéseket létesítenének, amelyek évente körülbelül ezer tonna szinesfém-rud gyártására alkalmasak. a fővárosban új automata csőhúzó folyamatos hőkezelő kemence és egyéb gépek felszerelésével a 70-es évek végefelé a csőgyártó kapacitást bővítenék. ugyancsak a csepel művekben az 1975-80 közötti tervidőszakban folyamatosan öntve hengerlő drótygyártó üzem létesítését tartják célszerűnek, amely alkalmas a huzalok iránt egyre növekvő igény kielégítésére.

a szinesfém-alapanyagok jórészt szocialista országokból biztosíthatók és viszonylag csak kisebb tőkés importtal kell számolni. egy magyar-szovjet megállapodás alapján 1972 és 1975 között évi átlagban 15.600 tonna rezet szállít magyarországnak a szovjetunió. a szocialista integráció jegyében hosszú távon olyan együttműködési lehetőségeket igyekeznek feltárni, amelyek magyarország réz-, ólom- és cink-ellátását segítik.

a miniszteri értekezlet úgy határozott, hogy az irányelvek alapján ki kell dolgozni a szinesfém-félgyártmányok távlati fejlesztésének tervjavaslatát. a tervek kialakításakor figyelembe kell venni a szinesfémeket leginkább felhasználó iparágak, - az erőáramu, a híradástechnikai és műszeripar - sajátos igényeit is.

másik napirendi pontként a miniszteri értekezlet megtárgyalta a kgm 1972. évi munkatervét, a minisztérium apparátusának legfontosabb feladatait. /mti/

--

NA 1600

- 39 -

bb 52. halált okozott a szabálytalan kerékpározás békésben
vid kz bh hgy 1972. január 28.

békés megyében, ahol ma is általánosan használt közlekedési eszköz a kerékpár, gyakran okoz halálos balesetet a szabálytalanság. pénteken csanádapácán saját házának udvaráról kanyarodott az uttestre kerékpárjával gerebenics istván. nem adta meg az elsőbbséget a szabályosan közlekedő papp mihály mezőkovács-házi lakosnak, a mezőkovács-házi tövél gépkocsivezetőjének. a gépkocsi elütötte a féktávolságon belül eléje kanyarodó biciklist. gerebenics istván a kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe./mt1/

..-

bb 54. teljes jogu tröszté alakult a csepel művek
t v/pá ie bh hgy 1972. január 28.

a csepel vas- és fémművekben pénteken aktivaértekezletet tartottak, ahol a tröszt új szervezeti felépítéséről és jövőbeni feladatairól tárgyaltak. csató lászló vezérigazgató elmondotta, hogy a gazdasági bizottság múlt év novemberi határozata alapján 1972. január 1-től a csepel művek teljes jogu tröszté alakult. ez nagyobb rendelkezési jogot jelent és a korábbinál eredményesebb gazdálkodást tesz lehetővé.

a tröszt keretében működő vállalatok továbbra is megtartják önállóságukat, belső gazdasági döntéseiket szabadon hozzák és hajtják végre. tröszt jogkörbe kerül viszont a csepel művek gazdaságpolitikai koncepcióinak meghatározása, a fejlesztés főirányainak és arányainak kialakítása, a gazdaságpolitikai koncepciónak megfelelő rövid-, közép- és hosszútávú tervek készítése, a szelektív iparfejlesztés kialakítása és szervezése, a kiemelt állóeszköz-fejlesztés és beruházás, a licenc- és know-how-vásárlások, a vállalati eszközök átcsoportosítása stb.

a tröszt jogainak növekedése szervezeti változásokat vont magután. több új főosztályt alakítottak, például a megszűntetett központi igazgatóság üzemgazdasági és számviteli osztálya helyett megalakult a gazdálkodási főosztály, s szintén új a nemzetközi kapcsolatok főosztálya. létrehoztak egy sor kutató intézetet is, mint a fémtani és technológiai kutató, az irányítás- és számítástechnikai és továbbá az anyag- és termelőeszköz-kereskedelmi intézetet. a vezetési munka hatékonyságának növelésére a vezérigazgatóság mellett megalakítják a csm kollégiumát, olyan szakemberekből, akik tapasztalataikkal, szakismerteikkel elősegítik az egész tröszt fejlődéséhez szükséges műszaki és gazdasági döntések előkészítését./mt1/

..-
- 40 -

16.45 bh

NT 1700

bb 53. február 1-től: országszerte megkezdődik a helyi népfront bizottságok újjáválasztása - 800 küldött a népfront v. kongresszusán - bencsik istván főtitkár sajtótájékoztatója

t tf/pá-ju zs hgy

1972. január 28.

tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

sajtóértekezletet tartott pénteken - az országház go-belin termében - bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, akit az eseményen lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese üdvözölt.

sokrétű, gazdag és hasznos tevékenységet fejtett ki az elmúlt négy esztendőben a hazafias népfront, amely most országos eseményre: v. kongresszusára készül. négy évenként követik egymást a népfront-kongresszusok. az esemény - amint arról a hazafias népfront országos tanácsának a közelmúltban nyilvánosságra hozott kongresszusi levele is tájékoztatta a közvéleményt - országos számadás lesz arról, hogyan serkentette, tette tartalmassá a közéletet a népfront-mozgalom a mögöttünk levő időszakban. s egyben feladat kijelölés is: milyen irányba fejlessze tovább tevékenységét a mozgalom a következő esztendőben.

visszapillantva a iv. népfront-kongresszus óta végzett munkára, bencsik istván emlékeztetett a tavalyi országgyűlési és tanácsválasztások minden tekintetben jó előkészítésére és lebonyolítására. felhívta a figyelmet arra, hogy minemellett a népfront korántsem valamiféle választásialakulat, hanem a társadalomnak olyan legszélesebb tömegmozgalma, amely az élet mindennapjaiban is rendszeresen és széles körben kapcsolatos tart a lakossággal, fórumot teremt és biztosít a véleménynyilvánításhoz közügyekben. az utóbbi időben már mutatkoznak a jelei annak, hogy a szocialista demokratizmus szelészítése jegyében mind többen kérnek és kapnak szót olyan eseményeken, amelyekre a népfront-tanács együttműködés keretében hívják meg az érintett lakosságot. például tanácsi döntések alapos előkészítésének igen jó módszere a lakosság véleményének kikérése - közvetlenül a lakóterületen.

/ folyt. köv. /

16.40/ju

- 41 -

NT 1700

bb 53. / február 1-től: ... 1. folyt./-ju

arról is említést tett a főtítkár, hogy az új szövetkezeti törvény további lehetőségeket biztosít a népfrontnak kapcsolatai terebélyesítéséhez: az együttműködéshez tsz-ekkel, kisipari és fogyasztási szövetkezetekkel. a népfront tekintélye, közéleti jelentősége jut kifejezésre abban, hogy a módosításra kerülő alkotmányban, - várhatóan - tételen megfogalmazzák majd a népfront-mozgalom helyét, tevékenységét, a társadalomban. az alkotmánymódosítás tervezetnek előzetes társadalmi vitájában ezt elismeréssel fogadta a közvélemény. a szocialista demokrácia továbbfejlesztéséből sokféle módon vállalt részt a hazafias népfront. új típusú munkás-paraszt találkozók szervezését kezdték el nemrégiben. ezekben az eseményekben az az új vonás, hogy nem valamiféle patrónus-patronált találkozóval van szó, hanem olyan rendezvényekről, amelyeken a munkások és a parasztok közvetlen élményekből, szinte beszélgetések révén tájékozódhatnak egymás életeről, gondjairól.

elmondta bencsik istván, hogy a népfront-munka eredményei különösen három fő területen számottevők: a szocialista demokrácia elmélyítése, a szocialista hazafiság ápolása és erősítése, valamint a békemunka és a népek barátságának szélesítése terén. a párt irányításával dolgozó népfront-mozgalom egyik fő letéteményese a hazafiai érzés kibontakoztatásának, erősítésének és a szocialista internacionalizmus megvalósításának. a honismereti mozgalom ma már országos méretű. fellendült az utóbbi években a népfront-mozgalom város- és közséppolitikai tevékenysége.

a békemozgalom - amelyhez szintén a hazafias népfront ad szervezeti keretet - ugyancsak eredményes időszakról adhat számot. öregbítette a magyar békemozgalom jó hírét, az országos béketanács tekintélyét az, hogy 1971-ben budapesten rendezték meg a béke világtanács közgyűlését. az eredmény külföldi kapcsolataink sokasodásában is megmutatkozott: a népfrontmozgalom jelenleg 85 ország 200 mozgalmával, szervezetével tart kapcsolatot, a magyar ENSZ-trószaság 27, a magyar szolidaritásbizottság 25 hasonló szervezettel épített ki együttműködést. a békemunka olyan nagy jelentőségű akció, mint az indokínai népekkel vállalt szolidaritás országos méretűvé szélesítése, kórházi felszerelések, gyógyszerek, takarók küldése a hűvös vietnami hazafiaknak - mind-mind a népfront égisze alatt bontakozott ki. az utóbbi hetek, hónapok szolidaritási krónikájához tartozik a pakisztáni menekültek megsegítése.

/ flyt. kv./

16.50/ju

MF 1710

- 42 -

bb 53. / február 1-től: ... 2. folyt./-ju

az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága a hazafias népfront országos titkárságával közösen fejti ki tevékenységét, jelenleg mindenekelőtt az európai népek képviselőinek ez év közepére meghirdetett találkozójának előkészítéséért. rendkívül nagy jelentőségű lesz ez a találkozó, mert - mint s bencsik istván hangsúlyozta - egyengetheti majd az utat az európai országos kormány szintű nagy tanácskozásához.

a közelgő népfront-kongresszus tartalmi előkészítése a kongresszusi levél közzétételével kezdődött. egyidejűleg öt munkabizottságot hoztak létre a kongresszus elé kerülő témák - előzetes - részletes elemzésére. egy-egy témakör avatott szakemberei vesznek részt e bizottságokban. a gazdaságpolitikai munkabizottság elnöke, dr. szabó kálmán, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora. az alkotó, szocialista hazafiság és nemzetköziség kérdésével foglalkozó bizottságot mód aladár történész, egyetemi tanár vezeti. a város- és közséppolitikai munkabizottság élén dr. dallos ferenc, nyugalmazott államtitkár áll. darvas hózsef író az elnöke a művelődéspolitikai munkabizottságnak. az ötödik, a népfront-munka módszereinek, munkastilusának továbbfejlesztésével foglalkozó bizottság élén bodonyi pálné, a budapesti népfront bizottság elnöke áll. e testületek kidolgozzák fő témájuk alapanyagát, s a munkadokumentumokat további megvitatásra eljuttatják három-három megyéhez. a megyékből visszaérkező vélemények, a felvetődő javaslatok összegezése után mindegyik munkabizottság támaját a kongresszus egy-egy szekcióban fogják megtárgyalni, természetesen akkor már mintegy az ország közvéleményének ismeretében.

közölte a főtítkár, hogy a kongresszusig még előttünk levő három hónapban újjáválasztják a népfront helyi szerveit először, február 1-28 között a városi és községi népfront-bizottságokat, ezután a budapesti kerületekben működő bizottságokat, majd a népfront járási bizottságait. március második felében kerül sor a megyei küldöttválasztó gyűlésekre, április elején pedig a budapesti küldöttválasztó gyűlésekre. a hazafias népfront kongresszusán 800 küldött képviseli majd amozgalmat, társadalmunk minden rétegét. megfelelő képviseletet kapnak a közéletben mind serényebben résztvevő nők és fiatalok, csakugy mint a különféle foglalkozási csoportok.

a kongresszusi előkészületek mozgalmasságát érzékelteti, hogy a következő hetekben az országban összesen mintegy négyezer választási gyűlést rendeznek a népfront-bizottságok. /mti/

17.03/ju

MF 1720

- 43 -

bb 55. intézkedések az elmaradt mezőgazdasági ágazatok fel-
lendítésére - dr. dimény imre előadása a mae országos választ-
mányi ülésén

t jf/fk/ny ie hgy

1972. január 28.

pénteken a kertészeti egyetemen tartotta a fennállásá-
nak 20. évfordulóját ünneplő magyar agrártudományi egyesület
országos választmányi kibővített ülését, amelyen megjelent és
előadást tartott dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszer-
ügyi miniszter.

Elmondotta: 1972-ben két-három százalékkal növekedik a me-
zőgazdasági termelés és tovább javul a lakosság élelmiszerellá-
tása. ezután azokkal a gondokkal foglalkozott, amelyek idén és
az elmúlt években jelentkeztek a szarvasmarhatenyésztésnél,
egy-egy zöldségnövények, valamint a cukorrépa és a dohány termel-
ésénél. rámutatott, olyan termelési ágazatokról van szó, ame-
lyeknek hazánkban kedvez az időjárás és amelyeknek évszázados
hagyományai vannak. ezért a közvélemény előtt - jogosan - ért-
hetetlen, hogy a mezőgazdaságnak ezekben az ágazataiban miért
nem javul a helyzet. dr. dimény imre kiemelte: a problémák meg-
oldása, az egyes területeken jelentkező krónikus gondok felszámolá-
sa a társadalmi szükségletek kielégítésén túl az élelmiszer-
gazdaság presztízs-kérdése is.

ezután arról szólt, hogy a mém részletesen elemezte a ki-
alakult helyzet okait. az elmúlt időszakban egész sor intézke-
dés látott napvilágot - például a kormány és a minisztérium ré-
széről - a gondokkal küszködő termelési ágazatok felkarolására.
a kormány szintű intézkedésekre a tárca vezetői most várják a
termelőüzemek kedvező válaszait, amelyek remélhetőleg józan
és megfontolt gazdálkodási döntésekben nyilvánulnak meg. a mém
ugy ítéli meg a helyzetet, hogy a gazdaságok jelentős része
kedvezően fogadta az intézkedéseket és azon igyekszik, hogy az
anyaghiányt kihasználva hatékonyabbá tegye a termelést. a
miniszter szólt azokról a gazdaságokról is, amelyekben mostaná-
ban is ,, mérlegelnek,, ezekkel kapcsolatban rámutatott:

- sajnos nem kevés azoknak az üzemi vezetőknek a száma,
akik már a központi intézkedések kidolgozásának időszakában
sokkal több érvelést tudtak felhozni annak magyarázására, hogy
miért nem lesznek jók ezek az intézkedések, mint arra, hogy
hogyan lehetne megjavítani a gazdálkodás feltételeit. az két-
ségkívül igaz, hogy a legjobb intézkedés sem tudja hatását
megfelelően kifejteni, ha az üzemen belül nem megfelelőek a
vezetési, a szervezési és a technológiai intézkedések.

/folyt köv/

-44-

M 1720

bb 55 / intézkedések....folyt/ny

- azokban a gazdaságokban például, ahol nem használják ki az
állatfőhelyeket, ahol a gyenge takarmányellátás miatt az
állomány ,, termelőképességét,, csak kétharmad arányban hasz-
nálják ki, ott valóban nem érvényesülnek a közgazdasági szabály-
ozók. Kálynkor azonban nem a szabályozókkal, hanem a munkaszerve-
zéssel vagy a szakértelemmel van baj. ezért a termelés
minden területén nagyobb figyelmet kell fordítani a hozmak nö-
velésére, a munkaszervezésre, a szakmai képzésre, mert a köz-
gazdasági szabályozók csak akkor érvényesülnek, ha a belső
termelési és műszaki-fejlesztési tervek figyelembe veszik a
lehetőségeket és az adottságokat.

a miniszter kifejtette, hogy a korszerű nagyüzemi termelési
módszerek elterjesztésével egyidőben továbbra is szükség van
a háztáji és kisegítő gazdaságok termelésének fenntartására,
sőt fejlesztésére. továbbra sem lesz zavartalan például a zöld-
ségellátás, ha növelik ugyan a nagyüzemi, korszerű termelést,
de közben a házikertek, kiskertek és háztáji gazdaságok termelése
visszaesik. a szarvasmarha- és elsősorban a tehénállomány
növeléséről is csak akkor lehet szó, ha a nagyüzemi állomány
erőteljes fejlesztése mellett megáll vagy legalábbis mérséklődik
a háztáji állomány csökkenése.

a miniszter előadásában elismerően szólt a magyar agrártu-
dományi egyesület munkájáról, az egyesület a korszerű mezőgaz-
dasági és élelmiszeripari termelés tudományos- műszaki megala-
pozásáért különösen sokat tett az elmúlt években. /mti/

--

bb 59. kemerozó utca salgótarjánban

vid/kz/ny la

1972. január 28.

utcát neveztek el salgótarján egyik új lakótelepén, az északi
iparváros szovjetunióbeli testvérvárosáról, kemerozóról. az
utcanév-avatáson, melyen dr. tóth istván, a városi tanács el-
nöke mondott beszédet, részt vett kemerozó tanácselnöke, jevge-
nyij alekszejevics zaleszov, valamint vlagyimir makszimovics
koloszov, a szocialista munka hőse, a kemerozó vegyikombinát
lakatos kommunistabrigád vezetője is. a szovjet testvérváros
küldöttsége, amely a várossá nyilvánítás félszázados jubi-
leumára érkezett salgótarjánba, ezt követően megkoszorúzta a
lenin téri szovjet hősi emlékművet. /mti/

-45-

M 1720

zt

bb.57. a magyar pszichológiai tudományos társaság tisztújító közgyűlése

t mst/tm/ny/zs hgy 1972. január 28.

a magyar pszichológiai tudományos társaság pénteken az akadémia disztermében dr. kardos lajos egyetemi tanár elnöklésével tisztújító közgyűlést tartott. a legutóbbi közgyűlés óta eltelt három év munkájáról szóló beszámolót dr. salamon jeno főtitkár terjesztette elő.

a beszámoló kiemelte a felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából megrendezett 3. pszichológiai tudományos nagygyűlés jelentőségét, amely a hazai kutatók nagy seregszemléje volt és színvonalát neves külföldi vendégek részvétele is emelte. értékes tudományos tanácskozást rendeztek az ifjúságkutatás és a pszichológia összefüggéseiről.

a társaság számos külföldi testvér-szervezettel vette fel a kapcsolatot és a magyar pszichológia sikerrel szerepel a nemzetközi fórumokon is. a jövőt illetően fontos feladat a tudományos színvonal emelése, az eddiginél több információs lehetőség megteremtése és a gyakorlattal való kapcsolat erősítése. a taglétszám növekedése és a tudományterület differenciálódása szükségessé teszi az egyes szekciók további decentralizálását és vidéki tagcsoportok létrehozását is. ebből a szempontból elsősorban szeged és debrecen jön számításba.

a kétévenkénti nagygyűléseken kívül szűkebb témakörrel szimpozionokat, kerekasztal-konferenciákat kíván a társaság rendezni. az idén kerül sor a mentálhigiénés / lélekegészségügyi/ tanácskozásra, jövőre pedig a gondolkodás és az alkotó tevékenység kérdéseiről terveznek tudományos összejövetelt.

a közgyűlés beható vita után elfogadta a vezetőség beszámolóját, majd megválasztotta a társaság vezetőségét a következő három évre.

/ folyt. köv. /

-46-

MA 1725

bb 60. nehéz helyzetben a győr-sopron megyei napközi otthonok - speciális munkacsoport alakul a helyi lehetőségek feltárására

vid-kz/tné bh la

1972. január 28.

1968-1970 között a győr-sopron megyei tanács költségvetéséből 40.8 százalékról 38 százalékra csökkent a kulturális ágazat részesedése, s e helyzet nem változott meg 1971-ben sem. a hazafias népfront megyei bizottsága mellett működő nőbizottság pénteken győrről megtartott ülésén többek között ezzel hozták összefüggésbe azt a tényt, amely szerint a megye oktatási intézményeinek tárgyi ellátottsága jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól. vonatkozik ez a napközi otthonok felszereltségére, általános helyzetére is. a nőbizottság a közelmúltban felmérést hajtott végre s megállapításuk szerint a csökkentett összegből egy-egy napközi otthonos csoportra évente átlagosan 1,100 forint jut. ebből kell biztosítani a munkafelszereléseket, a játékokat, a kulturális eszközöket és fedezni a kiadásokat. sok kívánnivalót hagy maga után a napközi otthonok elhelyezése is.

a nőbizottság ülésén széles körű vita alakult ki, s ez végül is egyetértésre vezetett tekintetben, hogy a helyi lehetőségek, ötletek, feltárásával, hasznosításával sokat lehetne javítani a nehéz helyzeten. e célra az ülésen speciális munkacsoportot alakítottak./mti/

..-

bb 61. 104 éves asszonyt köszöntöttek a xvii. kerületben

i vt/gg zs bh la

1972. január 28.

bensőséges ünnepségen köszöntötték pénteken a rákoskeresztúron a xvii. kerület legidősebb lakóját - vojcsék istvánnét 104. születésnapján. erzsi néni - aki 12 éves korától 81. életévének betöltéséig háztartási alkalmazottként dolgozott, szellemileg friss, jó egészségnek örvend, s mivel egyedül él, jelenleg is ő főz magának.

a kerületi népfront-bizottság klubjában cseresznyák mária, a nőbizottság elnöke és kelemen attiláné, a kerületi vöröskereszt titkára fejezte ki jókívánságait, majd átadták a tanács ajándékát az ünnepeltnek, akit a kép utca 4. szám alatti általános iskola ifju vöröskeresztesei is felköszöntöttek./mti/

..-

- 47 -

17.00 bh

MA 1725

a szerkesztőségek figyelmébe!

bh la

1972. január 28.

a mai bb 21. számú hírünket : / a tanácstörvényvégrehajtásának eddigi tapasztalatai - ülést tartott a budapesti párt végrehajtó bizottság / teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

..-

bb 63. fock jenő fogadta a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminiszterét

t bc/gg zs bh la

1972. január 28.

fock jenő, a minisztertanács elnöke pénteken az országban fogadta mohammed saleh aulagi-t, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminiszterét. a látogatásnál jelen volt péter jános külügyminiszter és ahmed saleh al-shair, a jemeni népi demokratikus köztársaság nagykövete.

péter jános külügyminiszter a nap folyamán hivatalában fogadta jemeni kollégáját és kíséretét. a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminisztere látogatást tett benkei andrás belügyminiszternél is.

a magyar államférfiak és a jemeni külügyminiszter megbeszélései szívélyes, baráti légkörben zajlottak le.

x x x

/folyt. köv./

bb 64. elhunyt klár jános egyetemi tanár

i/szó zs bh la

1972. január 28.

pénteken életének 66. esztendejében váratlanul elhunyt dr. klár jános, a budapesti műszaki egyetem professzora, a közgazdaságtudományok doktora, a „periodica polytechnica,, című tudományos folyóirat szerkesztője, az ipargazdaságtan jeles hazai művelője. az elhunytat az egyetem saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek./mti/

- 48 -

17.10 bh

NA 1740

bb 58. ígéretes tárgyalások az együttműködésről - befejeződött a 2. holland műszaki hét

1 bé/gk/ny ie la

1972. január 28.

pénteken a technika házában befejeződött a 11. holland műszaki hét, amelyen elsősorban a finommechnikai ipar és tudomány újításait ismertették. speciális termékeiket kiállításokon mutatták be, amelyet 3500 szakember tekintett meg. az előadásokon is a szakemberek népes tábora vett részt.

a program szerinti rendezvényeket rögtönzött tapasztalatcserék és tárgyalások követték, amelyeken a műszaki és az üzleti együttműködés további bővítésének, fejlesztésének lehetőségeit elemezték. konkrét tárgyalások folytak többek között az ahrend-export és az omker között, licenc-vásárlási és együttműködési lehetőségekről is. a conoflow holland cég képviselői ígéretesnek tartják a metrimpex illetékeseivel folytatott beszélgetéseket. a holland finommechnikai egyesülés képviselői is elismerően nyilatkoztak magyarországi rendezvényük szakmai visszhangjáról és a tárgyalásokról, amelyek következménye többek között, hogy a philips-cég ebben az évben még három alkalommal mutatja be termékeit Magyarországon. /mti/

..-

bb 65. a rudas lászló munkásör-zászlóalj ünnepi egységgyűlése

1 vt/gg/ny zs la

1972. január 28.

a rudas lászló nevét viselő 5. kerületi munkásörzászlóalj pénteken délután tartotta ünnepi egységgyűlését, amelyen megemlékeztek a munkásörzség megalakulásának 15. évfordulójáról, elismeréssel adóztak az alapító tagoknak, s ezuttal tettek esküt a zászlóalj új munkásörrei.

a nehézipari minisztérium kulturtermben rendezett ünnepségen - amelyen dr. szekér gyula, az mszmp központi bizottságának tagja, nehézipari miniszter, valamint rudas lászlóné, a névadó özvegye is részt vett - dr. kurucz imre, az v. kerületi pártbizottság első titkára mondott beszédet. ezt követően kitüntetések adtak át az alapító tagoknak és a zászlóalj számos más munkásörének. többen megkapták a kiváló parancsnok, illetve kiváló munkásör kitüntető címet. /mti/

-49-

NA 1745

bb 62. javaslatok a beruházások előkészítésének javítására
- simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes
sajtótájékoztatója

t sb/pá ie bh la

1972. január 28.

az ország beruházási egyensúlyának megteremtéséhez szükséges feladatokról tartott pénteken sajtótájékoztatót simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes. előljáróban utalt arra, hogy a beruházást sokszor összetévesztik az építéssel, holott a beruházás összes anyagi és műszaki eszközeinek létrehozásában csak a teljes költségnek mintegy felét jelenti az építés. ezért egymagában az építési egyensúly még nem oldhatja meg a beruházás egyensúlyi problémáit; a gazdasági élet minden szintjén összehangolt erőfeszítéseket kell tenni a beruházások hatékonyságának növelése érdekében.

simor jános elmondotta, hogy az építésügyi ágazatban számos intézkedést tesznek a beruházási tevékenység általános javítására, az előkészületi munkák megalapozására, a műszaki tervezés fejlesztésére, s kiemelt feladatnak tekintik a munka- és üzemszervezés, a beruházási lebonyolítás korszerűsítését. az évm termelés-szervezési bizottsága komplex munkaszervezési programot dolgoz ki az évm és más építésügyi vállalatok, szervezetek munkájának fejlesztésére.

a jól szervezett építésnek fontos feltétele a műszaki tervezés javítása, az előkészítés színvonalának növelése. ezért ez év első felében javaslatokat terjesztenek elő a kormánynak a műszaki-tervezési normatívák előírásainak szigorítására, a fővállalkozói rendszer kiszélesítésére, a beruházási döntések előkészítésének fejlesztésére.

a műszaki tervek költségnormáinak meghatározásával az a cél, hogy az állami beruházások költsége megfeleljen a reális gazdaságossági követelményeknek, ne sujtja felesleges terhekkel az állami költségvetést. meg kell szüntetni a pazarlást, amelyre még sok példát lehet találni. így 1970-ben mintegy 900 állami lakás beruházási költsége 50 százalékkal meghaladta az átlagot, 1971-ben pedig már 3000 ilyen lakás épült. a jelzések szerint ez a tendencia az idén is folytatódik. a vizsgálatok szerint túlzottan elharapódzott, szinte divatos lett az országban a városközpontok rekonstrukciója, a magas házak építése, s gyakran esztétikai okokra hivatkozva sok olyan lakást is lebontanak, amely még jól használható.

/folyt. köv./

- 50 -

17.20 bh

NA 1750

bb 66. a

bb 62. /javaslatok... 1. folyt./ bh

kétségtelen, hogy az építőipari árak emelkedése is hozzájárul a lakásköltségek növekedéséhez, de sok megalapozatlan és túlzó igény miatt tavaly a lakásépítés átlagos költségének növekedése a 15 százalékot is meghaladta, holott az építési ár-színvonal mindössze 3-4 százalékkal volt magasabb az előző évinél.

a gazdaságosság javítása érdekében tervezett intézkedésekkel megszüntik a szabadáras építés. a vállalatoknak az előírt normatívák alapján részletes kalkulációt kell készíteniük, hogy az ár-ellenőrző hatóságok tételenesen felülvizsgálhassák a költségeket. így amajd az ugynevezett kötött szabadáras forma érvényesülhet, amellyel megakadályozható a indokolatlan költségek elszámolása.

a műszaki tervezés alapvetően meghatározza az egész beruházás munkáját. ezért lehetőséget keresnek arra, hogy érdekeltté tegyék a tervezőket a gazdaságosabb munkában, a magasabb műszaki színvonalu kivitelezés feltételeinek megteremtésében. fontos feladat, hogy a beruházási döntések, programok elkészítésénél több változatot dolgozzanak ki, hogy ki lehessen választani a leghatékonyabb, a leg gazdaságosabb megoldást. állami intézkedéseket készítenek elő arra is, hogy a nagy beruházásoknál kötelező legyen a korszerű, hálódigrammos programozás, amely fontos feltétel az összes szállító, alvállalkozó és építő vállalat munkájának hatékony megszervezésében, összehangolásában.

az idén számítani lehet a beruházások bizonyos átrendezésére, hiszen csökken a kezdődő építkezések száma, s egyes korábban megkezdett, kevésbé fontos beruházások szüneteltetésére is sor kerül.

simor jános hangsúlyozta, hogy a beruházási egyensúly és az építés szervezetségének javítása érdekében szigorú feltételekhez kötik az újabb beruházások megkezdését. ezért megfelelő műszaki előkészítés, tervellátás nélkül nem lehet hozzáfogni majd az építéshez, s ugyanakkor figyelemmel kísérik azt is, hogy a infrastrukturális ellátásnál, a közművesítésnél és egyéb ellátási tényezőknél ne utólag keletkezzenek problémák.

fontos törekvése a minisztériumnak, hogy az idén további segítséget nyújtson az építőanyagipar termelésének fejlesztéséhez, amellyel a következő évek építési feladatait kell megalapozni. gyorsítják az építőanyagipar bővítését, hogy a iv. ötéves terv utolsó évére elérjék a célt, e fontos termelési ágazat 55 százalékos fejlődését./mti/

..

- 51 -

17.35 bh

NA 1800

bb 66. a városokban körzeti népfront bizottságokat is választanak - a hazafias népfront komárom megyei bizottságának ülése

vid/kz/ny la

1972. január 28.

a hazafias népfront komárom megyei bizottságának pénteken tatabányán megtartott ülésén izsáki mihály, megyei titkár vitaindítójában rámutatott, hogy a népfront negyedik kongresszusa óta a megyében gazdagabbá, színesebbé vált a mozgalom tevékenysége. nincs a megyében egyetlen olyan helység sem, ahol ne működne népfront bizottságok. ezekben több mint 2.000-en tevékenykednek. voltak olyan akciók, amelyekben 9-10.000 aktivista működött közre. megtalálta helyét a mozgalomban a legkülönbözőbb foglalkozású, szemléletű és koru férfi és nő. egyre több fizikai munkás kapcsolódik be a bizottságok munkájába. a pártszervezetek igényelték a mozgalom segítségét, és a népfront bizottságok megyszerte a helyi politika jelentős tényezőivé váltak. a városokban mindinkább érvényesült a rétegpolitika.

a megyében a választási előkészületek jelentősen hozzájárulnak a mozgalom fejlődéséhez. munkabizottságok dolgozzák fel a népfront megyei módszereit, történetét, összegezik az új feladatokat. ez nagy segítség ahhoz, hogy a népfront bizottságok még differenciáltabban tevékenykedhessenek. a választások február 2-án kezdődnek a megyében. minden község képviselőt kap a járási bizottságokban és a megyei küldötttervezetelen, ahol természetesen ott lesznek a városok képviselői is. új vonás a megyében, hogy a kedvező tatabányai tapasztalatok alapján valamennyi városban körzeti bizottságokat választanak. /mti/

--

bb 68. ülést tartott a petőfi emlékbizottság

gg/ny zs la

1972. január 28.

a petőfi-emlékbizottság losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, a bizottság elnöke vezetésével pénteken ülést tartott. megvitatta a petőfi emlékünnepek eszmetartalmi mondanivalójával kapcsolatos elveket, és elfogadta az emlékünnepek központi programját. /mti/

--

17.55/ny

-52-

M 1800

bb 67. a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács ülése

t-don/tr/ny zs la

1972. január 28.

budapesten tavaly nemcsak a közúti forgalomban részvevő gépjárművek száma emelkedett, hanem a baleseteké is - jelentették be a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács pénteki ülésén, amelyen az 1971. évi közúti balesetmegelőzési munkáról, valamint a fkb-t idei feladatairól számoltak be. az elmúlt esztendőben összesen több mint 7.200 karambolt, összeütöztetést jegyeztek fel. amelyeknek 9.272 sérültje volt, vagyis 500-zal több mint 1970-ben. a baleseti statisztika figyelmeztető adata, hogy a halálos balesetek száma csaknem 30 százalékkal emelkedett: közlekedési baleset következtében 306-an veszítették életüket.

a legtöbb baleset - mint a beszámolóból kitűnik - a ii., a vi., a ix., a xii., a xiv., a xv., a xx. és a xxii. kerületben történt. a legtöbb gyermekbaleset - sorrendben - a xiv., a ix., a xx., a viii., és a viii. kerületben fordult elő. a szerencsétlenségek okait vizsgálva megállapítható, hogy az esetek 70,8 százalékában a gépkocsivezetők voltak a hibásak; többnyire azért, mert nem adták meg az elsőbbséget, nem tartották meg a követési távolságot, szabálytalanul változtattak forgalmi sávot, illetve szabálytalanul előztek. elgondolkozató, hogy zömmel azok szerepelnek a baleset előidézők listáján, akiknek jogositványán jóformán meg sem száradt a tinta. a korábbinál körültekintőbben közlekedtek viszont a gyalogosok és a tömegközlekedési járművek utasai: az általuk okozott balesetek száma csaknem 30 százalékkal csökkent, a balesetek kimenetele ugyanakkor annál súlyosabb volt.

a közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács különös gondot fordít a balesetmegelőzésre. az fkb-t kiadványok terjesztésével, akciók szervezésével, különböző tanfolyamok indításával igyekszik hatékonyra tenni a prevenciót. kiemelt feladatnak tekintik a legkisebbek: az óvodások és az általános iskolások kresz-oktatását. a gyermek- és tanintézetek részére különböző közlekedési szemléltető eszközöket bocsátanak rendelkezésre, a szak- és középiskolákban pedig „gépjárműbarát”, szakköröket szerveznek. a tanács a gyalogosok részére ebben az esztendőben is meghirdeti az „udvariassági mozgalmat”, s mintegy 20.000 udvariassági sorjegy várja a kulturáltan közlekedő gyalogosok táborát. /mti/

18.05/ny

--
-53-

M 1810

bb 57. / a magyar pszichológiai tudományos társaság ...1.folyt/ny

a társaság elnöke újból dr. kardos lajos egyetemi tanár, főtitkára dr. salamon jeno kandidátus lett. ezenkívül 29 tagu vezetőséget és három tagu számvizsgáló bizottságot választottak. az elfogadott alapszabály módosítás értelmében a jövőben a társaság mint magyar pszichológiai társaság folytatja működését. /mti/

--

bb 69. moravcsik gyula akadémikus kitüntetése

i ms/gk/ny zs la

1972. január 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa moravcsik gyula akadémikusnak, az eötvös loránd tudományegyetem nyugalmazott tanárának 80. születésnapja alkalmából tudományos munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

bb 70. volt újpesti partizánok találkozója

i vt/pá/ny zs la

1972. január 28.

a iv. kerületi pártbizottság és a magyar partizán szövetség pénteken este találkozót rendezett az egyesült izzó művelődési termében egykori újpesti partizánok és hozzátartozók részvételével. az összejövetel résztvevőit somogyi imre, a iv. kerületi pártbizottság első titkára és gábor istván, a partizán szövetség alelnöke köszöntötte. ezt követően az egybegyűtek baráti beszélgetés keretében elevevitették fel a régi harcok emlékeit, a fasiszták ellen végrehajtott partizánakciók eseményeit. /mti/

--

18.10/ny

-54-

NA 1815

bb 71. Legyőzik a mezei nyulak ,, fogság stressét,,

vid kz/tné bh la

1972. január 28.

két vadászattal kapcsolatos esemény zajlott le pénteken tolna megyében. szekszárdon a megyei népi ellenőrzési bizottság megvitatta a vadásztársaságok tevékenységével kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait, fácánkerten pedig a vadvédelem-technológiai állomás igazgató tanácsa tartott ülést.

a népi ellenőrzési bizottság 32 vadásztársaságra kiterjedő vizsgálatának tapasztalatait összegezve rámutatott, hogy bár tolna megye vadgazdálkodása eredményes, elég sok mulasztás is tapasztalható a vadásztársaságok munkájában. több helyen a taggyűlések, a fegyelmi és az ellenőrző bizottságok működése hiányos. szándékosságra visszavezethető anyagi visszaélés nem került felszínre, de több olyan körülményt észleltek, amely magában rejti annak lehetőségét. a kifizetések utalványozása és az anyagok bevételezése a vadásztársaságok jelentős részénél nem felel meg a rendelkezéseknek, s a bizonylati fegyelem általánosságban is rossznak mondható. a vadkárok fokozódásával kapcsolatban a népi ellenőrzési bizottság elhatározta, hogy javasolja az illetékes szerveknek az erdei vadtakarmány földek gyarapítását.

a fácánkerti tanácskozáson, amelyen résztvett dr. nagy bálint, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium növényvédelmi főosztályának vezetője, továbbá tolnai ferenc, a megyei pártbizottság titkára, és dr. kollér mihály, a magyar vadászok országos szövetségének főtitkára is, azokról a kérdésekről tárgyaltak, amelyeket a mezőgazdasági termelés kemizálása vetett fel a vadállomány megővésével összefüggésben. a fácánkerti vadvédelem-technológiai állomást - európa első ilyen intézményét - kifejezetten ezzel a céllal hozták létre. itt vizsgálják, milyen hatással vannak a különféle növényvédőszerre a hasznos vadakra itt dolgozzák ki a megelőző és mentesítő technológiákat. a telepen tavaly - mint a tanácskozáson erről beszámoltak - fácánokkal végeztek toxikológiai kísérleteket. az idén ugyanezt kiterjesztik a mezei nyulakra és a foglyokra is. a mezei nyulak vonatkozásában nehézséget okoz, hogy az eddigi tapasztalatok szerint a vadnyul zárttérben nem tenyészthető, noha a sikeres kísérletezéshez alaposan ismerni kell a kísérleti állatok élettanát és pszichológiáját. a probléma megoldására dr. bordás sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem professzora tett javaslatot. módszere megfelelőnek látszik a mezei nyulak zártrendszerű vizsgálatához, illetve azok ,, fogság stressének,, legyőzéséhez. /mti/

--

- 55 -

18.15 bh

NA 1820

bb 72. Lengyel filmművészek sajtótájékoztatója

t ro/pá zs bh la

1972. január 28.

a hazánkban tartózkodó lengyel filmművészeti delegáció tagjai pénteken a filmklubban találkoztak a sajtó képviselőivel. elmondották, hogy itt tartózkodásuk során számos magyar filmet tekintettek meg. egyöntetű véleményük, hogy a magyar filmek magas eszmei-művészi színvonalúak. a küldöttség vezetője; jerzy kawalerowicz rendező beszámolt a lengyel filmgyártás helyzetéről, fejlődésének tendenciáiról, s hozzáfűzte, hogy a két ország filmszakembereinek találkozásai mindkét fél számára egyaránt inspiráló hatásúak.

a jövő terveiről szólva közölték, hogy előzetes megállapodás született olyan közös film létrehozásáról, amelyet a fiatal lengyel alkotócsoport a balázs béla stúdióval közösen készít el.
/mti/

--

bb 73. három új képzőművészeti tárlat

t ró/gg/ny zs la

1972. január 28.

pénteken három érdekes tárlat nyílt a fővárosban. nyíró gyula szobrászművész gyűjteményes kiállítása 25 év alkotó munkájáról számol be. a kulturális kapcsolatok intézetének kiállító terében rendezett tárlaton helyet kaptak az alkotó klasszikus korának alkotásai: portrék, kisplasztikák; érdekes kísérletek zések, fémből készült, ugynevezett „emléma tervek”, fémgyömbe munkálásai az elvont formák ritmikus rendjét tudatosan alkalmazták. a tárlatból kiemelkedik az 1969-ben alkotott mementó című fémkompozíció, amelyet az egrői pedagógiai főiskola előtt állítanak majd fel. a tárlatot, amelyen megjelent társadalmi és kulturális életünk sok képviselője, vigh tamás szobrászművész nyitotta meg.

a fényes adolf teremben frank jános művészettörténész nyitotta meg orvos andrás festőművész kiállítását. a kiállított 17 festmény - motívumok és virágkompozíciók - tiszta formájuk, a néző könnyen talál közösséget az alkotóval.

zoltánfy istván a mednyánszky teremben mintegy harminc művet mutatja be, sajátos festői kifejezőeszközeivel. a fiatal művész tárlatát dr. fehér zsuzsa művészettörténész nyitotta meg. /mti/

18.23/ny

-56-

NA 18²⁵

bb 74. illyés és csehov premier - megnyílt a zsebszínház

t sző/mm/ny zs la

1972. január 28.

illyés gyula átdolgozta bolhabál című darabját a thália színház számára, s az új hősi komédiát „bál a pusztán”, címmel pénteken este kazimir károly rendezésében tüzték először műsorra. a kétrészes darab főszereplői: nagy attila, horváth teri, kozák andrás, harsányi gábor, csikós gábor és dráhota andrea.

cshov remekét, a sirályt makai imre fordításában, parádés szereposztásban mutatta be pénteken este a madách színház. a főbb szerepekben tolnay klári, gábor miklós, piros ildikó, huszti péter, pécsi sándor, mensáros lászló és zenthe ferenc mutatkozott be. az előadás rendezője: ádám ottó.

újabb miniatűr-színházzal gazdagodott pénteken a főváros. az operett színház színház stúdiószínpada zsebszínház néven kezdte meg működését. a színház zenekari próbatermében kialakított 80 személyes nézőtéren elsőként t. jones-h. schmidt fantasztikus című zenés darabját játszották seregi lászló rendezésében. főszereplők: suka sándor, pagonyi jános, kovács zsuzsa és maros gábor. /mti/

--

bb 75. a metropolisz és a carmen című balettek bemutatójával ismét kaput nyitott a pécsi nemzeti színház

vid/fm/ny la

1972. január 28.

pénteken ismét kaput nyitott a pécsi nemzeti színház: véget ért a belső felújítás, korszerűsítés miatti fél éves kényszerzünet. a megszépült nagyszínházban először balettművek kerültek színre, a premieren egy eredeti és egy magyarországi bemutató szerepelt. elsőnek a maros rudolf zenéjére készült „metropolisz”, című balettet majd bízett-scsedrin muzsikájára tervezett új carmen-balettet adták elő. mindkét balett koreográfiját a világhírű kubai vendégművész, alberto alonso tervezte és rendezte. a carmen magyarországi bemutatója már egy sikeresorozat folytatása, eredetileg moszkvában készült, pliszec-kája táncolta a főszerepet, utána mutatták be kubában, majd kanadában, bulgáriában és most hazánkban is.

alberto alonso - aki jelen volt a premieren - másod ízben dolgozott együtt a pécsi táncosokkal. ezt megelőzően 1969-ben „a veronai szerelmesek mártírja”, című balettet tanította be az együttesnek. a művet azóta rendszeresen játszották pécsen és az ország más városaiban, a határon kívül pedig ljubljánában és passauban. mintegy harminc előadásukat 25.000 néző tekintette meg. /mti/

18.45/ny

-57-

NA 18²⁵

bb 76. magyarországi ősbemutató miskolcon

vid/fm/ny la

1972. január 28.

a miskolci nemzeti színházban pénteken este hazánkban először mutatták be méhes györgy romániai magyar író, nőbárkája, című szatiráját. a vígjátékot orosz györgy rendezte, a főszerepet fehér tibor alakította. a díszleteket gergely istván, a jelmezeket pedig hruby mária tervezte./mti/

--

bb 77. „warrenné mestersége”, a kecskeméti katona józsef színházban

vid/kz/ny la

1972. január 28.

a 75 éves kecskeméti katona józsef színház jubileumi évadjának hatodik premierjét tartotta pénteken este: b. shaw: „warrenné mestersége”, című kétrészes színművét mutatták be. warrenné kocsis olga, leányát szabó éva, a többi szerepet majorpál, mezey lajos, kölgyesi györgy és uri istván alakította. a színművet udvaros béla rendezte, a díszletet varga mátyás kossuth-díjas tervezte./mti/

--

bb 78. egzotikum és technika 110 hektáron - kenyai tájékoztató az összafrikai vásárról - új vendég a bnv-n: kenya

tba/gk/ny le la

1972. január 28.

első ízben vonultatják fel nagyszabású kiállításon az afrikai egységsszervezet országai iparuk, mezőgazdaságuk termékeit, vadászataik trófeáit, népművészeti tárgyaikat a február 23-án nairobiában nyíló összafrikai kiállításon. erről tájékoztatta pénteken a bnv területén a sajtó képviselőit john william ndisi, kenya moszkvai nagykövete. a nagykövet jugoszláviai, romániai látogatás után érkezett hazánkba, szombaton csehszlovákia utazik. az európai szocialista országokban sajtótájékoztatókon ismerteti a nairobi kiállítás várható programját.

/folyt köv/

-58-

M 1900

M.T.H.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 338-390

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1972. január 28.

bb. 56. ülést tartott az elnöki tanács

hgy/e

1972. január 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács módosította a honvédelmi hozzájárulásról szóló 1959. évi 26. számú törvényerejű rendeletet.

az elnöki tanács megtárgyalta és tudomásul vette a belügyminiszter jelentését az 1971. évi honosítási, visszahonosítási, és a magyar állampolgársági kötelekből való elbocsátási ügyek döntésre való előkészítéséről. továbbá megtárgyalta és elfogadta az igazságügyminiszter jelentését a kegyelmi ügyek intézésének múlt évi tapasztalatairól.

végül az elnöki tanács egyéb folyamatban lévő ügyeket tárgyalta.

x x x

a honvédelmi hozzájárulásról szóló jogszabály mentesítette a honvédelmi hozzájárulás alól a munkaviszonyon kívül végzett tevékenységből származó és nyugdíjhozzájárulással adózott mellékjövedelmeket.

az ilyen forrásból származó jövedelmek egyes esetekben meghaladják a munkabért és egyéb nyugdíjjárulék alá eső jövedelmeket. a kiemelkedő jövedelmek szabályozásával összhangban szükségessé vált a honvédelmi hozzájárulásról szóló törvényerejű rendelet módosítása.

az elnöki tanács által elfogadott módosítás előírja, hogy a jövőben az ilyen jövedelmek csak akkor mentesülnek a honvédelmi hozzájárulás alól, ha azok nem haladják meg a nyugdíjjárulék alá eső évi keresetet. /mti/

--

- 1 -

M 1600

bb 78. / egzotikum és ...folyt/ny

bár a kenyai főváros 110 hektáros vásárvárosában évente rendeznek nagyszabású ipari, mezőgazdasági kiállítást, 1972 februárjában első ízben vonul fel szinte hiánytalanul az afrikai országok többségének ipara, mezőgazdasága. a kiállítás fő rendezői kenya mellett malawi, tanzánia, szenegál, kamerun, algéria és egyiptom. a kiállítás félja nemcsak az afrikai országok kereskedelmi kapcsolatainak bővítése, hanem az is, hogy a várhatóan nagy számú európai gazdasági szakember számára bemutassák a fejlődő országok eredményeit. a kéthetes kiállítás egyúttal az afrikai országok kulturális seregszemléje is lesz: a szabadtéri színpadokon világhírű népi együttesek és táncegyüttesek lépnek fel, a sportpályákon labdarúgó bajnokságokat, sportversenyeket rendeznek. bélyegsorozatot és a kiállítás emblémájával díszített aranyérmeket adnak ki. a kiállítás ideje alatt az afrikai gazdasági bizottság vezetői, ismert afrikai közgazdászok tanácskoznak a földrész aktuális gazdasági problémáiról és a kereskedelmi hálózat bővítéséről. a nagykövet végül bejelentette, hogy mivel az elmúlt évi vadászati világkiállításon kenya kedvező kapcsolatokat teremtett hazánkban, úgy döntöttek, hogy idén - első ízben - kenya résztvesz a budapesti nemzetközi vásáron. /mti/

-.-

bb 79. szentivánéji álom - bemutató az erkel színházban

t ró/gk/ny zs -la

1972. január 28.

Pénteken az erkel színházban nagy sikerrel mutatták be benjamin britten „szentivánéji álom”, című háromfelvonásos operáját. szövegét shakespeare vígjátékából benjamin britten és peter pears állította össze. arany jános fordítását a zenéhez alkalmazta blum tamás. a díszleteket és jelmezeket forray gábor tervezte, a zenekart lukács ervin vezényelte, a táncokat tervezte és betanította fodor antal. az operát vámos lászló kossuth-díjas érdemes művész rendezte. a főbb szerepeket ütő endre, ágay karola, várhegyi teréz- vendégként - begányi ferenc, szirmay mártá, berkes jános, bende zsolt énekelte.

a bemutatón megjelent társadalmi és kulturális életünk számos ismert személyisége. /mti/

19.00/ny

-59-

NA 1901

bb 80. időjárásjelentés

tr/ny la

1972. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, pénteken este:
a hőmérséklet csökken

várható időjárás szombat estig: borult, párás idő, sok-
felé havazás, havaseső, keleten és délen átmenetileg eső.
időnként megélénkülő, helyenként megerősödő keleti, északke-
leti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában
minusz 4- plusz 1 fok között, délkeleten 5 fok közelében./mti/
--

vbb 63. / focok jendő fogadta....1.folyt/ny

t/bc/tr/ny la

péter jános külügyminiszter pénteken vacsorát adott moham-
med saleh aulagi, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügy-
miniszter és kísérete tiszteletére a külügyminisztérium disz-
téri vendégházában.

résztvett a vacsorán a politikai, a gazdasági és a kultu-
rális élet több vezető személyisége is.

/ mti /

bb 81. bécs polgármestere budapestén

tr-ju la

1972. január 28.

felix slavik, bécs polgármestere szépvölgyi zoltánnak,
a fővárosi tanács elnökének meghívására pénteken néhány na-
pos baráti látogatásra fővárosunkba érkezett. a küldöttség
budapesti tartózkodása során a két főváros vezetői megbeszé-
léseket folytatnak bécs és budapest további együttműködésének
lehetőségeiről. budapesti látogatásuk ideje alatt a vendégek
megismerkednek fővárosunk néhány új létesítményével is. /mti/
--

21.40/ju

M 2150

- v é g e - - 60 -

M. T. H.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 332-330

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 29.

bb 1. e m b a r g ó : január 29-én, szombaton 19 óráig!!

a központi statisztikai hivatal jelentése

az 1971. évi népgazdasági terv teljesítéséről és a
társadalmi, gazdasági élet fejlődéséről

bzs hgy

1972. január 29.

i. a gazdasági fejlődés összefoglaló adatai

1971-ben - a iv. ötéves terv első évében - fontos gazdasági
feladat volt, hogy a termelés növekedési üteme továbbra is erő-
teljes legyen, a társadalmi munka hatékonysága és a gazdasági
egyensúly javuljon, a lakosság életszínvonala emelkedjék.

1971-ben a népgazdaság összes termelésének növekedési üte-
me mind az előző évinél, mind a tervezettnél gyorsabb volt. a
fogyasztás és a felhalmozás együttesen a hazai termelésnél job-
ban emelkedett, amit az 1970. évinél nagyobb behozatali több-
let tett lehetővé.

/folyt. köv./

- 1 -

M